

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
 ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ
 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ

Μ.Π.Σ. «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

125

PENSION FUNDS

00141360

Επιμέλεια: ΧΩΜΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΑ

Επιβλέπων Καθηγητής: κος Ν. Φίλιππας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΑΡ. ΕΙΣ.	41360 +10 damage
ΟΦΛΩΡ.	25322
ΤΑΞΙΝ.	368 4 ΧΟΜ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2003

*Αυτή η Εργασία αφιερώνεται
στον πατέρα μου Σταμάτη*

Ευχαριστήριο

Με το πέρας της εργασίας αλλά και της φοίτησης στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής για Στελέχη Επιχειρήσεων θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές μου για την καθοδήγησή τους, τη βοήθειά τους και τις πολύτιμες γνώσεις που μας μετέδωσαν. Ιδιαίτερα όμως θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου, κο Φίλιππα Νικόλαο, που χωρίς την πολύτιμη βοήθειά του, τις συμβουλές του και την καθοδήγησή του δε θα μπορούσε να είχε περατωθεί αυτή η εργασία. Θα ήθελα να ευχαριστήσω επίσης τον κο Κώστα Συριόπουλο, Διευθυντή και Διαχειριστή του Pension Fund του ΤΑΠ-ΟΤΕ, για τη βιβλιογραφία που μου προμήθευσε και που σε άλλη περίπτωση θα ήταν πολύ δύσκολο να βρώ. Ένα μεγάλο ευχαριστώ θα ήθελα να πω στους συμφοιτητές μου που μοιράστηκαν μαζί μου αγωνίες και άγχος για τα μαθήματα και με υποστήριξαν την πιο δύσκολη για μένα στιγμή.

Το πιο μεγάλο όμως ευχαριστώ το οφείλω στην οικογένειά μου, ηθικό υποστηρικτή της προσπάθειάς μου και ιδιαίτερα στον πατέρα μου Σταμάτη που σε αυτόν είναι αφιερωμένη αυτή η διπλωματική εργασία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

σελ: 4

Κεφάλαιο 1: Γενικότερα για την Κοινωνική Ασφάλιση

- 1.1.: Ορισμός Κοινωνικής Ασφάλισης σελ: 5
1.2.: Γενικές Έννοιες & Κατηγορίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων σελ: 5
1.3.: Γενικές Έννοιες για την Κοινωνική Ασφάλιση σελ: 6

Κεφάλαιο 2: Μορφές & Είδη Κοινωνικής Ασφάλισης

- 2.1.: Γενικά για την Κοινωνική Ασφάλιση σελ: 7
2.2.: Μορφές Κοινωνικής Ασφάλισης σελ: 7
2.3.: Κατηγορίες Ασφαλιζομένων & Ταξινόμηση Κοινωνικών Ασφαλίσεων σελ: 8
2.4.: Κοινωνικές Ασφαλίσεις - Παροχές Μακράς Διάρκειας σελ: 8
2.5.: Κοινωνικές Ασφαλίσεις - Παροχές Μικρής Διάρκειας σελ: 9
2.6.: Είδη Κοινωνικής Ασφάλισης σελ: 9

Κεφάλαιο 3: Γενικές Οικονομικές Έννοιες για τα Pension Funds

- 3.1.: Τύποι Pension Funds σελ: 11
3.2.: Διαφορές μεταξύ Pension Funds Ασφαλιστικών Οργανισμών & Ασφαλιστικών Εταιρειών σελ: 11
3.3.: Γενικές Οικονομικές & Κοινωνικές Επιρροές των Pension Funds σελ: 12
3.4.: Συνοπτικά, Πλεονεκτήματα & Μειονεκτήματα των Pension Funds σελ: 13

Κεφάλαιο 4: "Funding" & "pay - as - you - go"

- 4.1.: Γενικότερα για το "pay - as - you - go" σελ: 14
4.2.: Μικτό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης σελ: 14
4.3.: Γενικότερα για τα "funding" & τα "pay - as - you - go" σελ: 15

4.4.: Προβλήματα μετάβασης από το σύστημα του "pay-as-you-go" σε εκείνο του "funding" σελ: 16

Κεφάλαιο 5: Προτάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για τα Συστήματα Κοινωνικής Ασφάλισης Διεθνώς

5.1.: Προτάσεις & Λύσεις από την Παγκόσμια Τράπεζα σελ: 17

5.2.: Εφαρμογή στην Ελληνική Πραγματικότητα σελ: 18

Κεφάλαιο 6: Ασφαλιστικά Ταμεία στην Ελλάδα

6.1.: Γενικότερα σελ: 20

6.2.: Πορεία Ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα σελ: 20

6.3.: Προβλήματα στην Ελλάδα του κοινωνικό-ασφαλιστικού συστήματος σελ: 21

6.4.: Ρυθμίσεις για τους Ασφαλισμένους στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης Μισθωτών σελ: 23

6.5.: Θεσμικό πλαίσιο των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης σελ: 24

6.6.: Πόροι & Οικονομική Διαχείριση των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης σελ: 27

6.7.: Εποπτεία & Έλεγχος των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης σελ: 28

6.8.: Εθνική Αναλογιστική Αρχή σελ: 28

6.9.: Ε.Τ.Ε.Α.Μ. σελ: 29

Κεφάλαιο 7: Το Pension Fund του ΤΑΠ-ΟΤΕ (ΕΔΕΚΤ-ΟΤΕ ΑΕ)

7.1.: Ίδρυση της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. σελ: 30

7.2.: Μετοχικό Κεφάλαιο της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. σελ: 31

7.3.: Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. σελ: 31

7.4.: Γενική Συνέλευση της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. σελ: 32

7.5.: Επενδυτική Επιτροπή της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. σελ: 33

Κεφάλαιο 8: Κανονισμοί για τη λειτουργία των Pension Funds σελ: 34

Κεφάλαιο 9: Επενδύσεις Αποθεματικών Ταμείων Συντάξεων

9.1.: Διεθνής Επισκόπηση των Αποθεματικών Ταμείων Συντάξεων σελ: 35

9.2.: Επενδύσεις των Αποθεματικών των Ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα	σελ: 36
9.3.: Οδηγίες και Προτάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Επικουρικά Ταμεία Ασφάλισης	σελ: 38
Συμπεράσματα	σελ: 39
Βιβλιογραφία	σελ: 41
Διαγράμματα και Πίνακες	σελ: 43

Εισαγωγή

Τα Pension Funds αν και δεν είναι πρόσφατη οικονομική ανακάλυψη παραμένουν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος λόγω των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι χώρες με τα συνταξιοδοτικά τους συστήματα και ψάχνουν απεγνωσμένα να βρουν λύσεις.

Τα Pension Funds ξεκίνησαν πριν πολλά χρόνια, πρώτα από το Ηνωμένο Βασίλειο και ύστερα από τις άλλες χώρες (π.χ. Ολλανδία). Μάλιστα, η Αγγλία ήταν η πρώτη χώρα που το 1965 ξεκίνησε τη λειτουργία των Pension Funds ως υποκατάστατα της κοινωνικής ασφάλισης και υπήρχε τέτοια νομοθεσία που τη βοήθησε να δράσει θετικά υπέρ του συμφέροντος των ασφαλιζομένων. Άλλες χώρες που επενδύουν σε Pension Funds είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Ιαπωνία, η Αυστραλία, οι Κάτω Χώρες, η Σουηδία και η Ελβετία.

Αν και τα Pension Funds υπάρχουν πολλά χρόνια μόνο τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί σημαντικά. Σημαντικό πρόβλημα στην εξέλιξή τους ήταν οι διάφοροι απαγορευτικοί κανονισμοί και νόμοι. Τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουμε από τις παραπάνω χώρες μας δείχνουν ότι τα Pension Funds δεν είναι μόνο μια απάντηση στο πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης αλλά επίσης ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο στην ανάπτυξη των Αγορών.

Η Ελλάδα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψιν της τα οικονομικά αποτελέσματα των άλλων κρατών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή τα Pension Funds μιας που τα Pension Funds βρίσκονται σε εμβρυακή μορφή και η αγορά βρίσκεται ακόμα σε ανάπτυξη.

Κεφάλαιο 1: Γενικότερα για την Κοινωνική Ασφάλιση

1.1.: Ορισμός Κοινωνικής Ασφάλισης

Κοινωνική Ασφάλιση είναι η ασφάλιση εκείνη η οποία έχει σκοπό να αντιμετωπίσει τους κινδύνους που διατρέχει η ζωή των εργαζομένων κατά τη διάρκεια εργασίας τους και που μπορούν να τον οδηγήσουν σε μείωση της ικανότητας του για εργασία και έτσι να δημιουργηθούν πρόσθετες ανάγκες που δεν μπορούν να καλυφθούν με το κανονικό του εισόδημα ή να αυξηθούν οι δαπάνες συντήρησής του.

1.2.: Γενικές Έννοιες και Κατηγορίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Οι ασφαλίσεις αποτελούν ένα μέτρο κοινωνικής, οικονομικής και ηθικής ανάπτυξης των λαών. Ο σημερινός εργαζόμενος αισθάνεται τις ανάγκες και τους κινδύνους του μέλλοντος να είναι το ίδιο επιτακτικές όπως αυτές του παρόντος. Πιο διαδεδομένη μορφή αντιμετώπισης των φόβων του, που μπορεί και να μην του εμφανιστούν, είναι η αποταμίευση από τα αγαθά του παρόντος. Γενικότερα κάθε άνθρωπος σε όλη του τη ζωή είναι εκτεθειμένος σε ένα πλήθος από κινδύνους που επηρεάζουν την προσωπική, οικογενειακή, οικονομική και συναισθηματική του ζωή. Η ασφάλιση έχει σκοπό να καλύψει τις καταστροφικές συνέπειες που προξενούν οι παραπάνω κίνδυνοι στη ζωή και στα περιουσιακά του στοιχεία και έτσι ασφαρίζεται είτε μέσω της δημόσιας ασφάλισης είτε μέσω της ιδιωτικής ή και των δύο μορφών ασφάλειας μαζί. Ανάλογα με το προφίλ του εργαζόμενου ο ασφαλιστικός οργανισμός ή η ασφαλιστική εταιρεία υπολογίζει μέσω πολύπλοκων μαθηματικών υπολογισμών τις εισφορές του κάθε ασφαλιζομένου ώστε να σχηματιστεί το απαραίτητο ποσό για την εξασφάλιση των απαραίτητων παροχών.

Η ασφάλιση διακρίνεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες.

- Η πρώτη κατηγορία είναι η κοινωνική ασφάλιση και περιλαμβάνει τις ασφαλίσεις που επιβάλλει το Κράτος στους πολίτες και είναι υποχρεωτική. Ασκεύεται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ασφαρίζει κυρίως τη ζωή των ασφαλισμένων και την ικανότητά τους για εργασία προσφέροντας εισόδημα λόγω ατυχήματος, ασθένειας, γήρατος, νοσοκομειακή περίθαλψη και σύνταξη λόγω γήρατος ή χηρείας. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της κοινωνικής ασφάλισης είναι ότι η ασφάλιση είναι υποχρεωτική και δε βασίζεται σε σύμβαση μεταξύ Κράτους και εργαζομένων.

- Η δεύτερη κατηγορία είναι η ιδιωτική ασφάλεια η οποία και είναι προαιρετική και περιλαμβάνεται σε οργανωμένες και εξειδικευμένες ασφαλιστικές εταιρείες, δημόσιες ή ιδιωτικές, η λειτουργία των οποίων ρυθμίζεται από τον εμπορικό νόμο και στηρίζονται σε ελεύθερες συμβάσεις. Στην ιδιωτική ασφάλιση η διαχείριση γίνεται από τους ασφαλιστές, στηρίζεται σε σύμβαση και τα ασφάλιστρα κυμαίνονται ανάλογα με τον ατομικό κίνδυνο που θέλει να πάρει ο κάθε ασφαλιζόμενος. Πρέπει να επισημάνουμε ότι τα ασφάλιστρα και οι παροχές μπορούν να αλλάξουν αλλά μόνο μετά από αμοιβαία συμφωνία ασφαλιστικής εταιρείας και ασφαλιζομένου.

1.3.: Γενικές Έννοιες για την Κοινωνική Ασφάλιση

Η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί ατομική πρόνοια κάθε ασφαλιζομένου. Η βασική διαφορά με την κοινωνική ασφάλιση είναι ότι η κοινωνική ασφάλιση έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, η διαχείριση γίνεται από το Κράτος, τα ασφάλιστρα είναι σταθερά βάση ορισμένων κατηγοριών, δεν εκδίδονται ασφαλιστήρια συμβόλαια και οι εισφορές και παροχές δεν αλλάζουν παρά μόνο από το Κράτος.

Ο θεσμός της κοινωνικής ασφάλισης θεωρείται απαραίτητος στις ημέρες μας για την οικονομική και κοινωνική πρόοδο μιας χώρας και αντιπροσωπεύει τις ευθύνες που πρέπει να αναλάβει το Κράτος απέναντι στους πολίτες. Η συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνική ασφάλιση αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα το οποίο έχει κατοχυρωθεί από την οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Κεφάλαιο 2: Μορφές και είδη Κοινωνικής Ασφάλισης

2.1.: Γενικά για την Κοινωνική Ασφάλιση

Η κοινωνική ασφάλιση βασίζεται στην κοινωνική πολιτική, ασκείται από την κοινωνική πρόνοια και έχει ως σκοπό την προστασία των εργαζομένων καθώς επίσης και των μελών των οικογενειών τους όταν αυτοί δεν είναι σε θέση να εργαστούν ώστε να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές οικονομικές επιβαρύνσεις, ιδιαίτερα μάλιστα όταν η ανικανότητα αυτή έχει προέλθει από ασθένεια, ατύχημα, αναπηρία ή γηρατειά. Οι κοινωνικές ασφαλίσεις δίνουν τη σιγουριά στους ασφαλιζόμενους και στα προστατευόμενα από αυτούς μέλη ότι σε περίπτωση ανικανότητας εργασίας θα υπάρχει το Κράτος έτοιμο να τους βοηθήσει. Η κοινωνική ασφάλιση καλύπτει όλο τον εργαζόμενο πληθυσμό αλλά και τα άτομα που δεν έχουν μπει ακόμα στην παραγωγική διαδικασία.

Αν και η κοινωνική ασφάλιση εφαρμόζεται με διαφορετικούς τρόπους από χώρα σε χώρα ανάλογα με την ιστορία, την παράδοση, την οικονομική ανάπτυξη και το κοινωνικό προφίλ κάθε κράτους δεν υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις από χώρα σε χώρα όσον αφορά τους στόχους και τις επιδιώξεις των κοινωνικών ασφαλίσεων. Το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης έχει σα σκοπό την προστασία των ασφαλισμένων (εργαζομένων) από διάφορους κινδύνους με έσοδα που προέρχονται κυρίως από εισφορές των ίδιων των εργαζομένων, των εργοδοτών και σε μικρότερο βαθμό από την κρατική βοήθεια.

2.2.: Μορφές Κοινωνικής Ασφάλισης

Τα κλασικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης βασίζονται στις παρακάτω δύο μορφές:

1. Η πρώτη μορφή κοινωνικής ασφάλισης βασίζεται στο ότι οι ίδιοι οι ασφαλιζόμενοι καλύπτουν τις δαπάνες του ασφαλιστικού οργανισμού κοινωνικής προστασίας με την εκ μέρους τους καταβολή χρημάτων ως ασφαλιστική εισφορά για να καλύψουν τις μελλοντικές τους ανάγκες. Κάπως έτσι λειτουργούν και οι ασφαλιστικές εταιρείες.
2. Η άλλη μορφή κοινωνικής ασφάλισης παρέχεται από τους ασφαλιστικούς φορείς και έχουν συνήθως τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπό κρατική εποπτεία. Σε αυτή την περίπτωση η ασφαλιστική κάλυψη γίνεται από έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και από εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών. Το σύστημα αυτό εξασφαλίζει

οικονομικές παροχές σε περίπτωση ανάγκης σε όλους τους εργαζόμενους.

2.3.: Κατηγορίες ασφαλιζομένων και ταξινόμηση Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Οι ασφαλισμένοι στα ιδρύματα κοινωνικών ασφαλίσεων διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, στους άμεσους και στους έμμεσους ασφαλισμένους. Στους άμεσους ασφαλισμένους ανήκουν εκείνοι που εργάζονται και έτσι έχουν αποκτήσει δικαίωμα στην ασφάλιση. Αντίθετα στην κατηγορία των έμμεσων ασφαλιζομένων ανήκουν εκείνοι που έχουν βαθμό συγγένειας με τον άμεσο ασφαλισμένο, τα μέλη δηλαδή της οικογένειας του (σύζυγοι, παιδιά, γονείς κλπ)

Οι κοινωνικές ασφαλίσεις μπορούν και αυτές με τη σειρά τους να κατηγοριοποιηθούν σε δύο ομάδες και τρία είδη.

- Κοινωνικές ασφαλίσεις που δίνουν παροχές μεγάλης διάρκειας (συντάξεις)
- Κοινωνικές ασφαλίσεις που δίνουν παροχές μικρής διάρκειας (έκτακτο επίδομα κηδείας, ανεργίας, ασθένειας)

Η σύνταξη είναι παροχή μεγάλης διάρκειας μιάς και καταβάλλεται στον ασφαλιζόμενο μέχρι το τέλος της ζωής του, διαρκεί δηλαδή κατά μέσο όρο 12-15 χρόνια. Αντίθετα οι παροχές μικρής διάρκειας είναι εκείνες που καταβάλλονται μία φορά και εφάπαξ ή που δεν μπορούν να χορηγούνται περισσότερο από ένα έτος.

2.4.: Κοινωνικές Ασφαλίσεις - Παροχές Μακράς Διάρκειας

Οι κοινωνικές ασφαλίσεις μακράς διάρκειας κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- I. Γήρας: Χορήγηση σύνταξης με τη συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας και την ύπαρξη απαραίτητων προσόντων
- II. Θάνατος: Μεταβίβαση συντάξεως στους συγγενείς του αποθανόντος κάτω από ορισμένες προϋπόθεσης.
- III. Αναπηρία: Χορήγηση αναπηρικής σύνταξης λόγω επαγγελματικού ή έξω-επαγγελματικού ατυχήματος.

2.5.: Κοινωνικές Ασφαλίσεις - Παροχές Μικρής Διάρκειας

Οι κοινωνικές ασφαλίσεις μικρής διάρκειας διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- I. Προσωρινή Ανικανότητα
- II. Ανεργία: Παροχή επιδόματος που αντικαθιστά το μισθό σε περίπτωση που κάποιος δεν εργάζεται παρά τη θέλησή του.
- III. Υγειονομική Περίθαλψη: Χορήγηση επιδόματος που καλύπτει τα έξοδα περίθαλψης του ασφαλιζόμενου ή των οικείων του τα οποία μπορεί να έχουν προκύψει λόγω ασθένειας, μητρότητας, ατυχημάτων κλπ.

2.6.: Είδη Κοινωνικής Ασφάλισης

Επίσης τα είδη κοινωνικής ασφάλισης είναι τα εξής:

1. Υποχρεωτική Ασφάλιση: Ο ασφαλιζόμενος ανήκει υποχρεωτικά στην κοινωνική ασφάλιση εφόσον πληρεί τις απαιτούμενες προϋπόθεσης. Η ασφάλιση αποτελεί δικαίωμα και υποχρέωση και καθορίζεται από το νόμο και για τον ασφαλιζόμενο και τον ασφαλιστικό τομέα. Για να υφίσταται ασφάλεια θα πρέπει να υπάρχει πάντα σχέση εργασίας είτε αυτή είναι πνευματική είτε χειρωνακτική. Για την ασφάλιση ο νόμος δεν απαιτεί ιδιαίτερες προσωπικές ιδιότητες όπως το φύλλο ή η ηλικία, ούτε ενδιαφέρει αν η πρόσληψη είναι παράνομη ή νόμιμη, ή ακόμη και αν η σύμβαση εργασίας είναι έγκυρη ή άκυρη. Αυτό που πραγματικά είναι σημαντικό είναι η εργασία να είναι νομικά επιτρεπτή και να ασκείται με τη θέληση του ατόμου την ασκεί. Έτσι, όλα τα φυσικά πρόσωπα που στην επικράτεια μιας χώρας ασκούν εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσία έναντι αμοιβής -ανεξάρτητα από την ιδιότητα του εργοδότη- υπάγονται στην κοινωνική ασφάλιση υποχρεωτικά και αυτοδίκαια.
2. Προαιρετική Ασφάλιση: Η προαιρετική ασφάλιση αποτελεί καθαρά επιλογή του ενδιαφερομένου και αυτός που θέλει να ενταχθεί προαιρετικά στην ασφάλιση πρέπει να το δηλώσει με αίτηση στον ασφαλιστικό οργανισμό. Σε αυτό το είδος ασφάλισης ο ασφαλισμένος είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει όλο το ποσό της εισφοράς το οποίο αν είναι μισθωτός περιλαμβάνει όχι μόνο το ποσό που βαρύνει τον ίδιο αλλά και αυτό του εργοδότη του. Το ποσό αυτό ορίζεται από τον κάθε ασφαλιστικό οργανισμό ανάλογα με την ασφαλιστική κλάση στην οποία ανήκε ο ασφαλιζόμενος κατά τον τελευταίο χρόνο της υποχρεωτικής του ασφάλισης.
3. Επικουρική Ασφάλιση: Οι χορηγίες της Επικουρικής ασφάλισης είναι ανεξάρτητες από εκείνες του κύριου φορέα ασφάλισης στον οποίο

ανήκουν οι εργαζόμενοι. Η συγκεκριμένη ασφάλιση παρέχεται από ασφαλιστικό κλάδο ή φορέα και έχει συσταθεί ειδικά για τη κάλυψη αναγκών σε ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων με τη μορφή πρόσθετων, περιοδικών ή εφάπαξ παροχών.

3.1 | Τύποι Ρεσίκο Γενικά

Το Ρεσίκο Γενικά μπορεί να υποκαταστήσει και ως συνθήκη που προορίζεται για τους εργαζόμενους στα δημόσια και ιδιωτικά πακέτα μεριμνήσας κοινωνικής πρόνοιας ή οποία είναι θεμελιώδη για όλους τους εργαζόμενους. Υπάρχουν διάφοροι ειδών συνταξιοδοτικά προγράμματα τα οποία από ασφαλιστικούς σκοπούς μπορεί να επιλέξει ο εργαζόμενος αν βέβαια το επιθυμεί. Τα Ρεσίκο Γενικά χωρίζεται σε δύο κύριους τύπους, αυτοί των προνομιούχων και εκείνων των οποίων η κατάσταση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων εξαρτάται από τη συνθήκη εργασίας. Αυτά τα προγράμματα διαφέρουν μεταξύ τους και των εργαζομένων. Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία πρόκειται κυρίως να κερδηθούν στους δικαιώματός μας συντάξιους δικαιώματα όπως τα προγράμματα με το οποίο είναι δυνατόν να αποκτήσει ο εργαζόμενος δικαιώματα στην σύνταξη καθόσον να μην υπάρχουν συνταξιοδοτικές επιταχές ώστε να αποκτήσει πρόσθετο στο μέλλον και είναι πιθανό να μην είναι ταυτόχρονα δικαιώματα συντάξιου χαρακτήρα.

Το Ρεσίκο Γενικά σε άλλα περιστασιακά περιστασιακά δικαιώματα τα οποία κερδηθούν τους από άλλους εργαζόμενους με τη μορφή συνταξιοδοτικού προγράμματος είναι οι ταξιδιωτικά και άλλα προγράμματα των επιχειρήσεων. Το Ρεσίκο Γενικά κέρδεται από γενικό έσοδο της χώρας και αποτελείται από δικαιώματα που κερδηθούν από γενικό έσοδο της χώρας και από δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εργαζόμενοι σε όλα τα προγράμματα ο φόρος πληροίται από ο εργαζόμενος που αποταμίευση.

3.2 | Δικαιώματα των Ρεσίκο Γενικά Διεθνούς Συνταξιοδοτικού Συστήματος & Συνταξιοδοτικού Συστήματος

Όσον αφορά την κατάσταση των δικαιωμάτων σε σχέση με τις διεθνείς συνθήκες υπάρχουν διάφορα προγράμματα που κερδηθούν από γενικό έσοδο της χώρας και από δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο. Τα δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο. Τα δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο. Τα δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο και δικαιώματα που κερδηθούν από τον εργαζόμενο.

Από την άλλη, το αντίθετο συμβαίνει με τους ασφαλιστές, πωλητές δηλαδή των προγραμμάτων των ασφαλιστικών εταιρειών, που στόχος τους μόνο είναι η πώληση των προϊόντων. Ένα ακόμα πλεονέκτημα είναι ότι υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής της υποχρεωτικής αποταμίευσης (χωρίς αυτή να συνεπάγεται την αύξηση των αποταμιευτικών λογαριασμών), υπάρχει μικρός κίνδυνος επανατοποθετήσεις κεφαλαίου και δεν υπάρχουν προβλήματα αντιπροσώπησης.

Τα Pension Funds είναι πραγματικά δίκαια μιάς και η παρούσα αξία (present value) των κερδών είναι ίση με την παρούσα αξία των εισφορών και μιάς και ο μοναδικός κίνδυνος που αναλαμβάνει είναι αυτό του λάθους της εταιρείας.

3.3.: Γενικές Οικονομικές & Κοινωνικές Επιρροές των Pension Funds

Τα Pension Funds έχουν επιρροή στην αγορά εργασίας μιάς και μειώνουν το τζίρο (αυτοί που αποχωρούν πρόωρα χάνουν τα δικαιώματά τους και υποχωρούν οι εργαζόμενοι με μεγάλες αντοχές) και επηρεάζουν την απόφαση των εργαζομένων για απόσυρση από την εργασία τους. Έτσι λοιπόν τα Pension Funds έχουν από τη μία θετική επιρροή και από την άλλη μπορούν να δημιουργήσουν δυσκαμψία στην αγορά εργασίας. Πολλές φορές οι εργαζόμενοι επηρεάζονται από το γεγονός ότι τα Pension Funds προσφέρουν αυξημένες αποδόσεις και κέρδη μέχρι την πρώτη προαιρετική μέρα αποχώρησης από την εργασία, μετά όμως τα κέρδη αρχίζουν να μειώνονται. Αυτό είναι αποτέλεσμα της κακής πληροφόρησης των περισσότερων εργαζομένων για τις λεπτομέρειες των Pension Funds στα οποία παίρνουν μέρος.

Μία άλλη ερώτηση που γεννιέται για τα Pension Funds είναι αν εγγυώνται ένα κατάλληλο εισόδημα για τους γεροντότερους. Οι γεροντότεροι στις ημέρες μας έχουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα κυρίως λόγω της κοινωνικής ασφάλισης. Πρέπει να επισημάνουμε ότι μόνο το 26% των συνταξιοδοτούμενων στις Η.Π.Α. εισπράττουν σύνταξη από τα Pension Funds η οποία και αντιπροσωπεύει το 20% των εισοδημάτων. Τα νούμερα αυτά θα αυξηθούν σιγά-σιγά με σωστό προγραμματισμό αλλά από την άλλη πρέπει να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα των Pension Funds όπως το ότι δεν μπορούν να αντικαταστήσουν πλήρως την κοινωνική ασφάλεια και υπάρχει έλλειψη υπηρεσιών υγείας. Πρέπει να επισημάνουμε επίσης ότι στις περιπτώσεις που παρέχεται η δυνατότητα ανάληψης μέρους του ποσού εγγυημονεί ο κίνδυνος στο τέλος να δοθεί μικρή σχετικά σύνταξη.

Στις περισσότερες χώρες ποσοστό μικρότερο του 50% των εργαζομένων έχει επενδύσει σε Pension Funds. Τα Pension Funds έχουν κατηγορηθεί ότι ευνοούν εκείνους τους εργαζόμενους με υψηλό εισόδημα και προϋπηρεσία σε μεγάλες εταιρείες. Εκτός από τους χαμηλόμισθους μία άλλη κατηγορία εργαζομένων που δεν ευνοούνται είναι οι γυναίκες που κυρίως

λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων δεν έχουν συνεχόμενη εργασιακή απασχόληση.

3.4.: Συνοπτικά, Πλεονεκτήματα & Μειονεκτήματα των Pension Funds

Τα Pension Funds έχουν το πλεονέκτημα ότι μπορούν να εξασφαλίσουν εισόδημα για τα γηρατειά, η εξοικονόμηση κεφαλαίου είναι εύκαμπτη και μακροπρόθεσμη και οι επενδυτές δε διατρέχουν κίνδυνο από το πολιτικό σκηνικό που εξελίσσεται σε κάθε χώρα. Από την άλλη όμως δεν μπορεί να καλύψει εύκολα τις αλλαγές στην εργασία και τις αντίστοιχες μετακινήσεις ενός επενδυτή, έχει αδυναμία στην κάλυψη και διανομή προγραμμάτων υγείας και επίσης διατρέχει κίνδυνο επενδυτικό και χρεοκοπίας του ανάδοχου. Από τα παραπάνω καταλαβαίνουμε ότι η κοινωνική ασφάλιση και τα Pension Funds πρέπει να αντιμετωπίζονται ως συμπληρωματικά προγράμματα και όχι ως υποκατάστατα το ένα στο άλλο.

Η κοινωνική ασφάλιση προσφέρει υποχρεωτικά μία σύνταξη με ενδεικτικά οφέλη και διακρίνεται σε δύο τύπους, ένα καθολικό βασικό πρόγραμμα και ένα άλλο βασισμένο σε προγράμματα ασφαλιστικών εταιρειών. Ο πρώτος τύπος προσφέρει μία στάνταρτ σύνταξη για τον καθένα έτσι ώστε να μπορούν να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες διαβίωσης αντίθετα ο δεύτερος συνδυάζει τη σύνταξη μαζί με εισόδημα το οποίο έχει προκύψει από τα κέρδη των εισφορών.

Όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση το κράτος ενεργεί πατερναλιστικά μιας και φοβάται ότι οι ιδιώτες δε θα προνοήσουν για τη συνταξιοδότησή τους αλλά και λόγω του κινδύνου πτώχευσης των ασφαλιστικών εταιρειών. Ακόμα, η ομαδική κοινωνική ασφάλιση έχει χαμηλά κόστη συναλλαγών από ότι η ατομική ασφάλιση. Από την άλλη όμως υπάρχει πάντα η αμφιβολία για το πόσα χρήματα θα εισπραχθούν συνολικά κατά τη συνταξιοδότηση μιας και δεν υπάρχει μία σωστή αντιστοιχία μεταξύ εισφορών και κερδών. Έτσι, δεν υπάρχει ποτέ περίπτωση για έναν εργαζόμενο που πληρώνει εισφορές να υπολογίσει τι κέρδη θα αποκομίσει στο μέλλον.

Αν μπορούσαμε να προβλέψουμε το σταθερό εισόδημα για όλη μας τη ζωή, αυτό θα συνέβαλε σε μία σταθερότητα της συνολικής ζήτησης η οποία θα βοηθούσε στο να προστατευτεί η οικονομία από την αστάθεια. Από την άλλη όμως οι εισφορές για την κοινωνική ασφάλεια θα είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των μισθών που και αυτό όμως με τη σειρά του συνεπάγεται αύξηση της ανεργίας. Επίσης, η κοινωνική ασφάλεια μπορεί να προκαλέσει μείωση των ποσών προς αποταμίευση μιάς και προσφέρει εγγυημένο εισόδημα μετά τη συνταξιοδότηση το οποίο βέβαια συνεπάγεται και μείωση της ανάγκης αποταμίευσης κατά τα χρόνια της εργασίας.

Κεφάλαιο 4: "Funding" & "pay-as-you-go"

4.1.: Γενικότερα για το "pay - as- you - go"

Το "pay-as-you-go" όπως έχουμε ήδη αναφέρει είναι ένα σύστημα κύριας σύνταξης το οποίο λειτουργεί με την αναδιανεμητική μέθοδο χρηματοδότησης και που διατηρεί ελάχιστα αποθεματικά (καλύπτονται συνήθως οι ανάγκες ενός έτους). Το σύστημα αυτό υιοθετήθηκε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο με στόχο την εξασφάλιση συνταξιοδοτικού εισοδήματος στις απερχόμενες από τον Πόλεμο γενιές και κυρίως την εξασφάλιση επαρκών συνταξιοδοτικών παροχών προς τους εργαζόμενους της μεταπολεμικής περιόδου.

Το σύστημα αυτό αποτέλεσε τον κορμό της κοινωνικής πολιτικής όλων των ανεπτυγμένων βιομηχανικά κοινωνιών. Η επιτυχία του βασίστηκε στο ότι κατά την μεταπολεμική περίοδο ο ρυθμός αύξησης του εργατικού δυναμικού συν την παραγωγικότητα ήταν υψηλότερα από την απόδοση του κεφαλαίου. Όμως δυστυχώς οι αναλογιστικές και δημογραφικές μελέτες της δεκαετίας του 70 έδειξαν ότι οι παραπάνω προβλέψεις θα ανατρέπονταν μελλοντικά λόγω της υπογεννητικότητας και της αύξησης του κόστους ζωής. Η αρνητική αυτή εξέλιξη επιδείνωσε τη σχέση μεταξύ εργαζομένων και συνταξιούχων, κυρίως λόγω της τάσης για πρόωρη συνταξιοδότηση των εργαζομένων καθώς οι βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες διένυαν μία μεγάλη περίοδο ευημερίας.

4.2.: Μικτό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης

Έτσι έγιναν καινούργιες επιστημονικές μελέτες βάση των νέων δεδομένων στην κοινωνική και οικονομική ζωή και της ουσιαστικής ανατροπής της αρχής στην οποία βασίστηκε το σύστημα " pay-as-you-go". Έτσι λοιπόν, βάση των πολιτικών μεταρρυθμίσεων στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και τις αναλύσεις των τελευταίων δύο δεκαετιών, καταλήξαμε στην υιοθέτηση ενός **μικτού συστήματος** σύνταξης στο οποίο περιορίζεται το αναδιανεμητικό σύστημα (pay-as-you-go) για την κύρια σύνταξη και εισάγεται ο θεσμός του συμπληρωματικού κεφαλαιοποιητικού συστήματος για την επικουρική σύνταξη.

Με το μικτό συνταξιοδοτικό σύστημα οι συνταξιοδοτούμενοι μπορούν να έχουν το ίδιο πακέτο παροχών με χαμηλότερο όμως κόστος. Συγκεκριμένα, μελέτες που δημοσιεύτηκαν το 1994 στο World Bank Report έδειξαν ενδεικτικά ότι για την εξασφάλιση μίας συνταξιοδοτικής παροχής στο επίπεδο του 35% του μισθού η απαιτούμενη εισφορά είναι της τάξης του 19% όταν το πραγματικό επιτόκιο είναι 2%, ενώ μειώνεται σε 10% όταν το

αντίστοιχο επιτόκιο είναι 4% και μειώνεται ακόμα παραπάνω, σε 5%, όταν το πραγματικό επιτόκιο είναι 6%.

Οι παραπάνω κατευθύνσεις αποτελούν πλέον κοινή αφετηρία για τις μεταρρυθμίσεις των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης σε όλες τις βιομηχανικές χώρες. Συγκεκριμένα, στις Η.Π.Α., στη Μεγάλη Βρετανία, στην Ολλανδία και στην Ελβετία έχουν ολοκληρωθεί οι μεταρρυθμίσεις στη δομή των συνταξιοδοτικών συστημάτων με αποτέλεσμα τη δημιουργία τεράστιου όγκου αποθεματικών στα Επικουρικά Ταμεία Συντάξεων. Ενδεικτικά να αναφέρουμε το παράδειγμα των Η.Π.Α. που το 1975 είχε αποθεματικά 200 δις. δολάρια ενώ το 2000 έφθασαν το εκπληκτικό ποσό των 7,8 τρις το οποίο και αντιπροσωπεύει το 78% του ΑΕΠ.

4.3.: Γενικότερα για τα "funding" και τα "pay-as-you-go"

Η κύρια διαφορά μεταξύ Pension Funds και κοινωνικής ασφάλισης είναι ότι τα πρώτα βασίζονται σε χρεόγραφα (funding) αντίθετα η δεύτερη βασίζεται στον τρόπο "pay-as-you-go". Σαν "funding" προσδιορίζουμε τα επενδυτικά πριμ για κάθε γενιά επενδυτών-εργαζομένων καθώς οι συντάξεις τους πληρώνονται από τα κέρδη των Pension Funds τους. Αντίθετα, σαν "pay-as-you-go" ορίζονται οι συνταξιοδοτικές πληρωμές που προκύπτουν από τις σημερινές εισφορές και φόρους που δίνουν κυρίως οι ενεργά εργαζόμενοι.

Τα έσοδα για τα "funding" υπολογίζονται βάση της σχέσης των εσόδων από το ενεργητικό και τα χρόνια συνταξιοδοτήσεις προς τα χρόνια εργασίας και αντίστοιχα τα έσοδα που προκύπτουν από την ανάπτυξη του μέσου όρου εσόδων και το λόγο του αριθμού των εργαζομένων δια τον αριθμό των συνταξιοδοτούμενων μας βοηθά στον υπολογισμό των εσόδων του "pay-as-you-go".

Τα χρεόγραφα (fundings) έχουν τα τελευταία χρόνια θετικά αποτελέσματα από τα "pay-as-you-go". Το αποτέλεσμα αυτό ισχυροποιήθηκε με την επιρροή του προβλήματος των γηρατειών αν και τα "funding" παραμένουν ευαίσθητα στις κρίσεις της αγοράς.

Στα "pay-as-you-go" συστήματα, σε αυτά δηλαδή που οι συντάξεις προκύπτουν από τους φόρους που πληρώνουν οι εργαζόμενοι, υπάρχει μείωση της ανταγωνιστικότητας και εγκυμονούνται κίνδυνοι από τα δημοσιονομικά ελλείμματα αν δεν υπάρχει σωστή προσαρμογή τους. Ακόμα, το σύστημα δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο και είναι πολύ φθηνή η διαχείρισή του. Τα μειονεκτήματα των "funding" από την άλλη είναι ότι το κεφάλαιο δεν αναδιανέμεται όπου είναι απαραίτητο και ότι οδηγεί σε μείωση των μισθών εάν οι εργοδότες κάνουν περικοπές στους μισθούς για να αντισταθμίσουν ένα υποχρεωτικό "funding". Εν πάση περιπτώσει, ένα κράμα και των δύο μοντέλων φαίνεται να είναι η καλύτερη ιδέα όμως θα είναι πολύ δύσκολη η μετάβαση από το ένα σύστημα στο άλλο.

4.4.: Προβλήματα μετάβασης από το σύστημα του "pay-as-you-go" σε εκείνο του "funding"

Οι κυβερνήσεις προσπαθούν να μειώσουν τις υποχρεώσεις της κοινωνικής ασφάλισης αν και αυτό είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί λόγω πολιτικών σκοπιμοτήτων. Υπάρχουν επίσης αντιδράσεις από την πλευρά των πιο παλιών και πολλά άλλα προβλήματα μετάβασης από το ένα σύστημα στο άλλο. Αυτοί είναι οι λόγοι που μέχρι τώρα έχουν γίνει μόνο μετριαστικές μεταρρυθμίσεις όπως αυτές που στοχεύουν στη μείωση του κέρδους, της καταλληλότητας (αύξηση ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης και κατάργηση της υποχρεωτικής ηλικίας συνταξιοδότησης) και μείωση των εσόδων (αλλαγή σε γενικές φορολογικές ρυθμίσεις).

Επίσης, δεν υποστηρίζεται το δικαίωμα της οικειοθελούς αποχώρησης από την κοινωνική ασφάλιση και αν τελικά υπάρχει μετάβαση από το σύστημα του "pay-as-you-go" σε εκείνο των "funding" μία γενιά θα πρέπει να πληρώσει διπλά. Στο "pay-as-you-go", αν έχει υιοθετηθεί και το σύστημα του "funding", οι μελλοντικοί εργαζόμενοι θα πρέπει να πληρώσουν περισσότερο σε αντίθεση με τους μελλοντικούς συνταξιούχους που θα πληρώσουν λιγότερα.

Ένα αμοιβαίο κοινωνικής ασφάλισης μπορεί από τη μία να βοηθήσει τους ασφαλιζόμενους αλλά από την άλλη πρέπει να αντιμετωπίσει αρκετά προβλήματα. Φαίνεται οικονομικά δυνατό να θεσπίζονται νόμοι και να λαμβάνονται μέτρα για την προώθηση των Pension Funds έτσι ώστε να απορροφηθεί η extra αποταμίευση των εργαζομένων (οι οποίοι φοβούνται για το μέλλον τους και έχουν ξεκινήσει να αποταμιεύουν περισσότερα) από το να προσπαθούν να τις απορροφήσουν οικειοθελώς. Αν και σαν σύστημα η διαχείριση κεφαλαίων (funding) δεν είναι τελειοποιημένη, είναι σαφώς ανώτερη από το σύστημα του "pay-as-you-go" και ιδιαίτερα για τις χώρες με νεαρό πληθυσμό.

Κεφάλαιο 5: Προτάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για τα Συστήματα Κοινωνικής Ασφάλισης Διεθνώς

5.1.: Προτάσεις και Λύσεις από την Παγκόσμια Τράπεζα

Η Παγκόσμια Τράπεζα έχει μελετήσει το θέμα της αναμόρφωσης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης διεθνώς. Υποστηρίζει λοιπόν ότι υπάρχουν πολλά μειονεκτήματα όσον αφορά τη διασφάλιση της κοινωνικής πολιτικής και τη σύνδεση των κεφαλαίων των ασφαλιστικών ταμείων με την ανάπτυξη της Κεφαλαιαγοράς. Αυτό όμως δε θα πρέπει να λειτουργήσει ως τροχοπέδιλο στην αναθεώρηση των συστημάτων ασφάλισης. Η Παγκόσμια Τράπεζα υποστηρίζει ότι θα πρέπει να αποδεσμευτούν σταδιακά τα διαθέσιμα των Ταμείων ώστε να διασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Πολλοί είναι εκείνοι που θεωρούν ότι η αναθεώρηση στον τρόπο χρηματοδότησης των μελλοντικών ασφαλιστικών προγραμμάτων θα έχει σημαντικές συνέπειες στη συμπεριφορά των κεφαλαιαγορών των χωρών που προβαίνουν στην αναθεώρηση αυτή. Το ζήτημα αυτό είναι πολύ σημαντικό για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανόμενης και της Ελλάδας, μίας και η οικονομική και νομισματική ενοποίηση έχει σημαντικές επιπτώσεις στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου των χωρών μελών. Έτσι λοιπόν, μία από τις προτάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι τα ασφαλιστικά προγράμματα να αποτελούν εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής ασφάλειας. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να διευκολύνουν ειδικότερα για τους ηλικιωμένους μέσω:

- της τόνωσης της αποταμιευτικής τους συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της εργασιακής δραστηριότητάς τους
- της αναδιανομής επιπρόσθετου εισοδήματος στους φτωχούς και
- της παροχής προστασίας για τους κινδύνους που παραμονεύουν κατά την παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών στους συνταξιούχους.

Το πιο αποτελεσματικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, βάση της Παγκόσμιας Τράπεζας, θα είναι εκείνο που θα συμβάλλει στην τόνωση της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας μέσω της ελαχιστοποίησης των στρεβλώσεων στην αγορά κεφαλαίου και εργασίας και της μείωσης των εμποδίων για οικονομική ανάπτυξη.

Τα υπάρχοντα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης χαρακτηρίζονται από την Παγκόσμια Τράπεζα ως ανεπαρκή και μη αποτελεσματικά όσον αφορά τον οικονομικό και αναδιανεμητικό τους χαρακτήρα. Έτσι λοιπόν η Παγκόσμια

Τράπεζα πρότεινε το 1994 στην ετήσια οικονομική έκθεσή της το εξής πρόγραμμα:

- I. ένα ασφαλιστικό πρόγραμμα το οποίο θα είναι βασισμένο στην παροχή καθορισμένων ασφαλιστικών παροχών προς τους εργαζόμενους από το ασφαλιστικό τους ταμείο (defined benefits scheme) το οποίο και θα λειτουργεί σαν ένα ιδιωτικό ασφαλιστικό πρόγραμμα πλήρως αυτοχρηματοδοτούμενο από τον εργαζόμενο
- II. τη δημιουργία ενός επιπρόσθετου ασφαλιστικού προγράμματος μεσαίου μεγέθους που θα έχει σα σκοπό την εξάλειψη της οικονομικής αθλιότητας των ηλικιωμένων και της ασφάλισής τους έναντι επικείμενων κινδύνων
- III. ένα εθελοντικό, επαγγελματικό ή ατομικό, αποταμιευτικό ασφαλιστικό πρόγραμμα για αυτούς που επιθυμούν μεγαλύτερο εισόδημα ή καλύτερη υγειονομική περίθαλψη.

5.2.: Εφαρμογή στην Ελληνική Πραγματικότητα

Στην Ελλάδα για να μπορεί να εφαρμοστεί το παραπάνω ή οποιοδήποτε άλλο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να λάβει κάποια μέτρα τα οποία θα συμβάλλουν σημαντικά στην τόνωση του ρυθμού αύξησης της συνολικής εργατικής δύναμης στην ελληνική οικονομία, στην επιμήκυνση της εργασιακής ζωής και στην ενθάρρυνση συμμετοχής στην παραγωγική διαδικασία μεγαλύτερου ποσοστού ικανού προς εργασία (π.χ. η απασχόληση γυναικών) με στόχο τη μείωση της ανεργίας. Ακόμα θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή του εργατικού δυναμικού στα ασφαλιστικά προγράμματα, να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να υπάρχει συναίνεση για τις διάφορες μελλοντικές αλλαγές και την ενθάρρυνση κινητικότητας εργασίας χωρίς επιπτώσεις στην απόδοση των ασφαλιστικών προγραμμάτων.

Στην Ελλάδα υπάρχουν δημοσίως και ιδιωτικώς χρηματοδοτούμενα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. Τα δημοσίως χρηματοδοτούμενα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης έχουν στα συν τους το ότι είναι απλά, υπάρχει διαφάνεια, έχουν χαμηλά λειτουργικά κόστη, υπάρχει ευρεία κάλυψη εργαζομένων χωρίς να περιορίζουν την κινητικότητά τους και έχουν χαμηλό επενδυτικό κίνδυνο.

Από την άλλη όμως επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, η χρηματοδότησή τους πραγματοποιείται μέσω της αύξησης φόρων, υπάρχει έλλειψη επιλογών στην παροχή υπηρεσιών καθώς και δυσκαμψία στην αλλαγή του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Αντίθετα τα ιδιωτικά χρηματοδοτούμενα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης έχουν υψηλότερες αποδόσεις λόγω επαγγελματικής διαχείρισης, ο αποταμιευτής έχει στη διάθεσή του πολλές επιλογές και ανεξαρτησία. Επίσης

προωθείται η υιοθέτηση αποδοτικότερων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, εμβαθύνεται ο ρόλος της κεφαλαιαγοράς και προσαρμόζεται το επίπεδο των παρεχομένων υπηρεσιών σε εκείνο των πραγματοποιημένων αποδόσεων.

Πρέπει όμως από την άλλη να τονίσουμε και τα αρνητικά χαρακτηριστικά όπως το υψηλό διοικητικό και λειτουργικό κόστος, την περιορισμένη κάλυψη των εργαζομένων, τον υψηλό επενδυτικό κίνδυνο και άρα και την ανάγκη θεσμοθέτησης ενός κοινωνικού δικτύου προστασίας. Να επισημάνουμε επίσης στα αρνητικά τη μη προοδευτική επίδραση στην κατανομή των υπηρεσιών και του εισοδήματος καθώς επίσης και τον περιορισμό της κινητικότητας στην εργασία και την επιβολή συγκεκριμένων ασφαλιστικών προγραμμάτων.

Κεφάλαιο 6: Πορεία των Ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα

6.1.: Γενικότερα

Το Σύστημα της Κοινωνικής Ασφάλισης στη χώρα μας λειτουργεί 100 περίπου χρόνια και αντικατοπτρίζει την προσπάθεια του ελληνικού λαού, και κυρίως των εργαζομένων, για την οικοδόμηση του Ελληνικού κοινωνικού κεκτημένου. Τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας δημιουργήθηκαν κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και αποτελούν το σημείο εκκίνησης μιας μακρίας πορείας αγώνων και προσπαθειών για κοινωνικές διεκδικήσεις.

Οι εργατικοί, κοινωνικοί και πολιτικοί αγώνες έχουν ως στόχο την εξισορρόπηση των κοινωνικών συμφερόντων μέσω της κατοχύρωσης του δικαιώματος για κοινωνική ασφάλιση και τη σταδιακή αναγνώρισή της ως κρατική υποχρέωση. Η θεσμική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης και ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της οριοθέτησε μία νέα περίοδο στην εξέλιξη του βιομηχανικού, οικονομικού και κοινωνικού προτύπου σε όλο τον κόσμο.

Η κοινωνική προστασία μετατρέπεται σιγά-σιγά σε μία μορφή συστήματος προστασίας μέσω θεσμών που χρηματοδοτούνται από εισφορές - ασφάλιστρα που καταβάλλονται είτε μόνο από εργοδότες είτε από εργοδότες και εργαζομένους. Με τον παραπάνω τρόπο επιτεύχθηκε ο στόχος της καθολικής ασφαλιστικής κάλυψης όλου του πληθυσμού - μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες. Για την εξασφάλιση των παροχών της ασφαλιστικής κάλυψης υιοθετήθηκε ως πηγή χρηματοδότησης η θέσπιση φόρων.

6.2.: Πορεία Ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα

Στην Ελλάδα οι θεσμοί της κοινωνικής ασφάλισης έχουν τις ρίζες τους στην περίοδο πριν το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν δηλαδή η κρατική παρέμβαση στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτη. Εκείνη την περίοδο εργατικές και επαγγελματικές ενώσεις άρχισαν να δημιουργούν αυτόνομα, αυτοδιοικούμενα και αυτοχρηματοδοτούμενα ασφαλιστικά ταμεία με βασική τους επιδίωξη τη χορήγηση συντάξεων ικανών να αναπληρώσουν την αδυναμία εισοδήματος λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου.

Το 1927 υπήρχαν 41 ασφαλιστικά ταμεία αυτής της μορφής τα οποία είχαν περίπου 200.000 ασφαλισμένους και 250.000 συνταξιούχους. Δέκα

χρόνια αργότερα ο αριθμός των ασφαλιστικών φορέων είχε υπερδιπλασιαστεί φτάνοντας τα 92 ασφαλιστικά ταμεία ενώ αντίστοιχα οι ασφαλισμένοι είχαν αυξηθεί σε 400.000 και οι συνταξιούχοι σε περίπου 50.000. Το Ι.Κ.Α. συστάθηκε και λειτούργησε το 1937 και αν και αναπτύχθηκε αρχικά μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα αποτέλεσε καθοριστικό βήμα για την εκκίνηση μιας δυναμικής πορείας στην οικοδόμηση του Ελληνικού κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Το 1946 οι ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α. ανέρχονταν σε 225.000 και οι συνταξιούχοι σε 14.500.

Στη μεταπολεμική περίοδο παρατηρείται σταδιακή επέκταση της ασφάλισης του Ι.Κ.Α. σε όλα τα πρόσωπα που παρέχουν εξαρτημένη εργασία και μόλις το 1982 με το Ν. 1305 θεσπίζεται η κύρια ασφάλιση ως καθολική και υποχρεωτική για όλους σε όλη τη χώρα. Μέχρι τότε το Ελληνικό κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα χαρακτηριζόταν ως ένα με μεγάλη θεσμική υστέρηση έναντι όλων των υπόλοιπων συστημάτων της Δυτικής και Βόρειας Ευρώπης.

Η καθυστερημένη προσαρμογή στις κοινωνικές εξελίξεις, η οποία αγγίζει τη χρονική διάρκεια του ενός αιώνα, δεν ήταν βέβαια χωρίς επιπτώσεις. Η απουσία ενός ισχυρού φορέα ασφάλισης μισθωτών, τόσο κατά την περίοδο πριν το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο όσο και μετά, άφησε ελεύθερο το πεδίο για την ανάπτυξη δεκάδων κλαδικών ταμείων. Τα ταμεία αυτά, που αναπτύχθηκαν κυρίως κατά τα μεταπολεμικά χρόνια, λειτουργούσαν με συντηρητική λογική και στο τέλος ακυρωνόντουσαν οι προσπάθειες ενίσχυσης του ενιαίου χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης.

Όμως στις αρχές της δεκαετίας του '60 έχει πλέον διαμορφωθεί ένα σύστημα κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας. Σε αυτό συνυπάρχουν στοιχεία τόσο της επαγγελματικής όσο και της κοινωνικής ασφάλισης. Σημαντικό πρόβλημα όμως ήταν η διάσπαση της εποπτείας των ασφαλιστικών οργανισμών σε σειρά Υπουργείων που εμπόδισαν τη δημιουργία πνεύματος κοινής ασφαλιστικής αντίληψης. Κάτω από αυτές τις συνθήκες παγιώθηκαν και βαθμιαία εντάθηκαν σημαντικές ανισότητες ανάμεσα σε ομάδες εργαζομένων τόσο ως προς την καταβολή των εισφορών όσο και ως προς τη χορήγηση των παροχών όπως το ύψος της σύνταξης, το εφάπαξ, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κ.λ.π.

6.3.: Προβλήματα στην Ελλάδα του κοινωνικό-ασφαλιστικού συστήματος

Κατά τη μεταπολεμική περίοδο δημιουργήθηκαν μία πληθώρα ανεξάρτητων ταμείων - κλάδων ουσιαστικά στο εσωτερικό φορέων κύριας ασφάλισης - ή ειδικών λογαριασμών με σκοπό την παροχή επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, προστασίας από τον κίνδυνο της ανεργίας κ.λ.π. Συνέπεια των παραπάνω ανεξάρτητων ταμείων στις ημέρες μας είναι ότι το κοινωνικό - ασφαλιστικό σύστημα της Ελλάδας

αποτελείται από δεκάδες νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ταμεία και φορείς ασφάλισης που εποπτεύονται από 4 διαφορετικά Υπουργεία.

Η πολλαπλότητα των φορέων σε συνδυασμό με τις διαφορετικές συνταξιοδοτικές παροχές επιδρούν αρνητικά στην αγορά εργασίας και δυσκολεύουν την κινητικότητα των εργαζομένων. Τα προβλήματα επιδεινώνονται από την πολυπλοκότητα της νομοθεσίας που διέπει την κοινωνική ασφάλιση και από ερμηνευτικές αντιφάσεις οι οποίες οδηγούν πολλές φορές σε απώλεια των ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

Το πρόβλημα των εσωτερικών αντιφάσεων και ανισοτήτων του συστήματος επιδεινώθηκε ακόμα παραπάνω με τη μεταρρύθμιση του 1992 με το Ν. 2084 / 92 που υπαγόρευε την καθιέρωση της ανισότιμης μεταχείρισης μεταξύ των ασφαλισμένων πριν και μετά την 31 - 1 - 1992. Με τη μεταρρύθμιση αυτή οι παλαιότερες γενεές ασφαλισμένων διαφοροποιήθηκαν από τις νεότερες για τις οποίες και θεσπίστηκαν νέοι, δυσμενείς κανόνες ως προς τις προϋποθέσεις και τον τρόπο υπολογισμού των συντάξεων και κυρίως ως προς την υποβάθμιση του ύψους των κατώτερων συντάξεων.

Η δυσάρεστη αυτή εξέλιξη για τους νέους ασφαλιζομένους έχει πλήξει την αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών δεδομένου ότι έχουν ουσιαστικά διαφοροποιηθεί οι προϋποθέσεις των συνταξιοδοτικών παροχών μεταξύ παλαιών και νέων ασφαλιζομένων και ιδιαίτερα σε βάρος εκείνων που έχουν επωμιστεί και το κόστος χρηματοδότησης των σημερινών συντάξεων. Η ανισορροπία που δημιουργήθηκε το 1992 δεν υπακούει σε γενική αρχή δικαίου, παραβιάζει την κοινωνική αλληλεγγύη και την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, δημιουργεί δυσλειτουργίες στην αγορά εργασίας και αποτελεί την ουσιαστική απειλή για το μέλλον της κοινωνικής συνοχής.

Οι Κυβερνήσεις από το 1981 και ύστερα έθεσαν ως πρώτη τους προτεραιότητα την ανάπτυξη και τη θεσμική ολοκλήρωση καθώς και το θεσμικό εκσυγχρονισμό των θεσμών της κοινωνικής ασφάλισης. Από το 1981 μέχρι σήμερα έχουν επιτευχθεί βελτιώσεις στην κοινωνική ασφάλιση όπως η μετατροπή του ΟΓΑ σε φορέα κύριας ασφάλισης, την μετατροπή επικουρικής ασφάλισης σε καθολική και υποχρεωτική και τον καθορισμό ειδικών συνταξιοδοτικών διατάξεων για τις μητέρες.

Το 1994 και με την προοπτική της ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Νομισματική Ενοποίηση ξεκίνησαν οι προσπάθειες για μία πιο ουσιαστική μεταρρύθμιση των υφιστάμενων κοινωνικό-ασφαλιστικών δομών. Ο νόμος 2676 / 99 αποτέλεσε το πρώτο μεταρρυθμιστικό βήμα των μέχρι τότε Κυβερνήσεων. Συστάθηκε ο Ενιαίος Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), ενσωματώθηκαν στον παραπάνω κλάδο το ΤΑΕ, το ΤΕΒΕ και το ΤΣΑ, συστάθηκε το ΤΕΑΔΥ, συγχωνεύτηκε μία σειρά Ταμείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης, καταργήθηκε το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων Επαρχιών και συγχωνεύτηκε ο κλάδος σύνταξης του Ε.Τ.Ε.Μ. στο ΙΚΑ-Τ.Ε.Α.Μ. Γενικότερα, στόχος του Κράτους είναι να γίνουν οι κατάλληλες μεταρρυθμίσεις για ένα πιο οργανωτικό, λειτουργικό και θεσμικό μετασχηματισμό του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.

6.4.: Ρυθμίσεις για τους Ασφαλισμένους στους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης Μισθωτών

Τα Ταμεία που ανήκουν στην κατηγορία των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης Μισθωτών είναι τα κάτωθι:

- Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού ΟΤΕ (ΤΑΠ-ΟΤΕ)
- Ο Οργανισμός Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ (ΟΑΠ-ΔΕΗ)
- Το Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού ΗΣΑΠ (ΤΣΠ-ΗΣΑΠ)
- Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΤΣΠ-ΕΤΕ)
- Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΤΣΠ-ΑΤΕ)
- Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ιονικής Τράπεζας (ΤΑΠ-ΙΛΤ)
- Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Τράπεζας Ελλάδος (ΤΣΠ-ΤΕ)
- Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού ΕΤΒΑ (ΤΑΠ-ΕΤΒΑ)
- Το Ταμείο Συντάξεως και Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΤΣΕΑΠΓΣΟ) και
- Το Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού της Ασφαλιστικής Εταιρείας "Η ΕΘΝΙΚΗ" (ΤΑΠΑΕΕ)

Ακόμα πρέπει να αναφέρουμε ότι το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) που ιδρύθηκε με το Νόμο 6298 / 1934 (346 Α') μετονομάζεται σε Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (δηλαδή Ι.Κ.Α. - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών). Στο συγκεκριμένο κλάδο εντάσσονται αυτοδικαίως από 1 - 1 - 2008 οι κλάδοι της κύριας σύνταξης των ταμείων ΤΑΠ-ΟΤΕ, ΤΣΠ-ΗΣΑΠ, ΤΣΠ-ΕΤΕ, ΤΣΠ-ΑΤΕ, ΤΣΠ-ΤΕ, ΤΑΠ-ΙΛΤ, ΤΑΠ-ΕΤΒΑ, ΤΣΕΑΠΓΣΟ και ΤΑΠΑΕ-ΕΘΝΙΚΗ.

Στις παραγράφους του νόμου για τη "Μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης" που υπογράφηκε το 2002 από τον κο Χριστοδουλάκη - Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών - τον κο Σκανδαλίδη - Υπουργό εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης-και τον κο Ρέππα - Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - και βασίστηκε πάνω στο Ν. 2676/99 υπαγορεύονται οι μεταρρυθμίσεις, οι προϋποθέσεις και ο υπολογισμός των συντάξεων των μισθωτών. Στις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 εισάγεται το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία και ανάπτυξη της συμπληρωματικής-επαγγελματικής ασφάλισης στην Ελλάδα. Η συμπληρωματική ασφάλιση διακρίνεται από την επικουρική διότι παρέχεται από μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου τα οποία

δημιουργούνται και λειτουργούν βάση νόμων. Η συγκεκριμένη ασφάλιση είναι προαιρετική, εξαρτάται από την επαγγελματική απασχόληση των ασφαλιζομένων και λειτουργεί με βάση το κεφαλαιοποιητικό σύστημα. Όσον αφορά λοιπόν τη συμπληρωματική ασφάλιση τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπουν ένα ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο.

Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενδιαφέρεται για τη συμπληρωματική ασφάλιση και ειδικότερα για το πώς τα επαγγελματικά ταμεία θα εκμεταλλευτούν τα πλεονεκτήματα της ενιαίας αγοράς των κεφαλαίων και του ενιαίου νομίσματος ώστε να αυξηθεί η απόδοση των περιουσιακών τους στοιχείων και να χρηματοδοτηθούν οι αυξανόμενες παροχές. Ενδιαφέρεται επίσης για το πώς θα εξασφαλιστεί ο συνυπολογισμός του χρόνου επαγγελματικής ασφάλισης στα πρόσωπα που κινούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συγκεκριμένα, το νέο θεσμικό πλαίσιο στηρίζεται σε τρεις άξονες:

- στην προαιρετικότητα
- στη δημιουργία νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα και τέλος,
- στην εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον έλεγχο από την Αναλογιστική Αρχή.

Ειδικότερα, η επαγγελματική-συμπληρωματική ασφάλιση είναι προαιρετική και ως προς την ίδρυση των προβλεπόμενων από το νόμο Ταμείων και ως προς την υπαγωγή των ασφαλισμένων στα Ταμεία αυτά και ως προς την επιλογή των ασφαλισμένων που δικαιούνται να υπαχθούν σε περισσότερα ταμεία.

Προβλέπεται ακόμα και δικαίωμα εξόδου από τα Ταμεία αυτά. Ο προαιρετικός χαρακτήρας αναγκάζει τα Ταμεία να μεριμνούν για τη μέγιστη δυνατή απόδοση της επενδυτικής τους πολιτικής προκειμένου να μην αποχωρήσουν από αυτά οι ασφαλισμένοι και έτσι δημιουργείται μεταξύ των Ταμείων άμιλλα που αποβαίνει προς όφελος των ασφαλισμένων.

6.5.: Θεσμικό πλαίσιο των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης υπόκεινται στην εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ελέγχονται τακτικά και εκτάκτως από την Αναλογιστική Αρχή. Οι παραπάνω έλεγχοι εξασφαλίζουν τους ασφαλισμένους ως προς τη βιωσιμότητα των Ταμείων. Κάτι που μπορεί επίσης να εξασφαλίσει τους ασφαλισμένους είναι η νομική μορφή των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης μιάς και είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα που ιδρύονται και λειτουργούν βάση διατάξεων και κανόνων.

Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 προβλέπεται η σύσταση και ο σκοπός των Επαγγελματικών Ταμείων. Υπαγορεύει ρητά ότι τα Ταμεία αυτά είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα και τελούν υπό εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην παράγραφο 2 αναφέρεται ότι ο σκοπός αυτών των Ταμείων είναι η χορήγηση επαγγελματικής ασφαλιστικής προστασίας, εκτός της υποχρεωτικής, καλύπτοντας έναν ή περισσότερους κινδύνους (όπως π.χ. κίνδυνοι γήρατος, θανάτου, αναπηρίας, επαγγελματικού ατυχήματος, ασθένειας, διακοπή εργασίας κλπ.) Η καταβολή των παροχών σε είδος ή σε χρήμα καταβάλλονται περιοδικώς ή εφ' άπαξ.

Ακόμα, στο άρθρο 7 τονίζεται ότι η ασφαλιστική τοποθέτηση χρημάτων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης θα γίνεται ως εξής:

- ◆ ποσοστό μέχρι 10% των τεχνικών αποθεμάτων επενδύεται σε ακίνητα
- ◆ ποσοστό μέχρι 70% των τεχνικών αποθεματικών επενδύεται σε μετοχές, μεταβίβσιμα αξιόγραφα εξομοιούμενα με μετοχές και σε ομολογίες εταιρειών σε αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα, σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες χώρες της αλλοδαπής
- ◆ ποσοστό μέχρι 20% των τεχνικών αποθεματικών τους σε έντοκα γραμμάτια και τραπεζικές καταθέσεις.

Επίσης, οι επενδύσεις των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης σε χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδει η χρηματοδοτούσα επιχείρηση επιτρέπεται μέχρι ποσοστό 5% των τεχνικών αποθεματικών του Ταμείου. Έτσι λοιπόν, όταν το Ταμείο ασκεί δραστηριότητα για λογαριασμό του Ομίλου επιχειρήσεων πρέπει να λαμβάνει πρόνοια ώστε να υπάρχει η κατάλληλη διαφοροποίηση του ποσού.

Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης λειτουργούν βάση καταστατικού το οποίο καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και ρυθμίζει υποχρεωτικά

- * τη σύνθεση και τον αριθμό των μελών της Διοίκησης του Ταμείου
- * τη διαδικασία ανάδειξης Προέδρου και τον τρόπο λειτουργίας της
- * τους πόρους του Ταμείου, τον τρόπο υπολογισμού και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και εργαζομένων)
- * τη διαδικασία μεταβολής ή αναπροσαρμογής του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών
- * τους όρους εγγραφής και διαγραφής των ασφαλιζομένων
- * τους ασφαλιζόμενους κινδύνους

- * τα είδη και το ύψος των παροχών προς τους ασφαλιζομένους καθώς και τη διαδικασία προσαρμογής τους
- * την έδρα του Ταμείου και τους εκπροσώπους του και
- * τη διαδικασία διάλυση και εκκαθάρισης

Συγκεκριμένα, ορίζεται από το Καταστατικό σαν έδρα του Ταμείου ο τόπος λειτουργίας της διοικήσεώς του.

Σημαντική σημείωση βρίσκεται στην παράγραφο 5 στην οποία αναφέρεται ότι τα Ταμεία που χορηγούν συνταξιοδοτικές παροχές πρέπει να λειτουργούν με βάση το κεφαλαιοποιητικό σύστημα και οι παροχές να μην είναι εξαγοράσιμες πριν από τον προβλεπόμενο, βάση καταστατικού, χρόνο. Με αυτό τον τρόπο διακρίνονται τα Ταμεία αυτά από τους άλλους αποταμιευτικούς λογαριασμούς.

Ακόμα πρέπει να σημειώσουμε ότι στις διατάξεις της παραγράφου 7 προβλέπεται η καταχώριση των καταστατικών στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και δημιουργείται σχετική διεύθυνση με την επωνυμία "Δ/νση Επαγγελματικής - Συμπληρωματικής Ασφάλισης" με σκοπό τον έλεγχο και την εποπτεία των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου. Έτσι λοιπόν δημιουργούνται δύο τμήματα, το Τμήμα Εσωτερικής Νομοθεσίας και το Τμήμα Διεθνούς Παρακολούθησης. Το πρώτο ασχολείται με τη μελέτη, επεξεργασία, θέσπιση και επιμέλεια εφαρμογής μέτρων που αφορούν θέματα της συμπληρωματικής κοινωνικής ασφάλισης, τήρησης μητρώου, ενημέρωση του Υπουργού και της Αναλογιστικής Αρχής για τη λήψη αναγκαίων μέτρων. Το δεύτερο τμήμα ασχολείται με τη μελέτη, επεξεργασία, θέσπιση και επιμέλεια εφαρμογής μέτρων για την παρακολούθηση των εξελίξεων στο χώρο της συμπληρωματικής προστασίας τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και διεθνώς.

Στην παράγραφο 9 προβλέπεται η προαιρετική υπαγωγή κάθε εργαζόμενου (αυτοτελούς απασχολούμενου, ελεύθερου επαγγελματία, αγρότη κλπ) στο ταμείο που λειτουργεί στην επαγγελματική του απασχόληση χωρίς να απαιτείται η συμμετοχή του σε συνδικαλιστική ή επαγγελματική οργάνωση. Η απαγόρευση αυτή αποτελεί την έκφραση της αρχής της αλληλεγγύης που ισχύει κυρίως για την κοινωνική ασφάλιση. Ακόμα, ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα να επιλέξει και να υπαχθεί σε ένα ή περισσότερα επαγγελματικά ταμεία στην περίπτωση που η εργασιακή του δραστηριότητα του το επιτρέπει.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 ρυθμίζονται τα θέματα διαγραφής (εξόδου) από την ασφάλιση τα οποία διακρίνονται σε δύο περιπτώσεις:

1. Ο ασφαλισμένος χωρίς αλλαγή της επαγγελματικής του απασχόλησης έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη διαγραφή του από το Ταμείο. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει ο ασφαλισμένος να είναι ήδη ένα χρόνο στην ασφάλιση και να έχει ειδοποιήσει το ταμείο ένα μήνα νωρίτερα.

2. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση ο ασφαλισμένος ασκεί το δικαίωμα της διαγραφής του από το ταμείο λόγω μεταβολής της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Πάντως τα δικαιώματα του ασφαλισμένου, είτε στην πρώτη είτε στη δεύτερη περίπτωση, είναι τα ίδια και συγκεκριμένα, μπορεί να μεταφέρει τα ασφαλιστικά του δικαιώματα σε άλλο ταμείο.

6.6.: Πόροι & Οικονομική Διαχείριση των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

Πρέπει να τονίσουμε ότι βάση των διατάξεων του Νόμου προβλέπεται ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και καταστάσεων από Ορκωτούς Ελεγκτές για καλύτερη εξασφάλιση των ασφαλισμένων αλλά και των Ταμείων. Ακόμα, καθορίζονται οι πόροι των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης οι οποίοι είναι οι τακτικές και έκτακτες εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών, πρόσοδοι περιουσίας, απόδοση κεφαλαίων και αποθεματικών.

Στις διατάξεις των παραγράφων 20,21 και 22 καθορίζεται σαν υποχρέωση των Ταμείων η ενημέρωση των ασφαλιζομένων, η χορήγηση, με δικά τους έξοδα, των βεβαιώσεων για τις καταβληθείσες εισφορές και τα δικαιώματα των ασφαλιζομένων, η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, τα πορίσματα ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών καθώς και την έκθεση της Αναλογιστικής Αρχής. Συγκεκριμένα, τα Ταμεία έχουν την υποχρέωση να δημοσιεύσουν σε 3 εφημερίδες - στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε μία οποιαδήποτε εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας και σε μία άλλη οικονομικής φύσεως - τις οικονομικές καταστάσεις, τα πιστοποιητικά ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών και τα πορίσματα ελέγχου της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής. Με αυτό τον τρόπο μπορούν οι ασφαλισμένοι να αξιολογήσουν τις οικονομικές αποδόσεις, την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα του κάθε επαγγελματικού Ταμείου.

Τα Ταμεία έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τους ασφαλισμένους για τις οικονομικές και τεχνικές παραμέτρους της ασφαλιστικής σχέσης καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο Ταμείο όπως π.χ. για τις αλλαγές των κανόνων του ασφαλιστικού καθεστώτος, για το επιδιωκόμενο επίπεδο παροχών και την πραγματική χρηματοδότησή τους, για τις οφειλόμενες παροχές καθώς και για τις παροχές σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης.

6.7.: Εποπτεία & Έλεγχος των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

Στο άρθρο 8 του Μεταρρυθμιστικού Νόμου προσδιορίζεται ο τρόπος εποπτείας και ελέγχου από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης. Η εποπτεία συνιστάται στην τήρηση των νόμων, την προστασία των συμφερόντων των ασφαλισμένων και την φερεγγυότητα των Ταμείων. Συγκεκριμένα, ο Υπουργός με απόφαση που λαμβάνει με την Εθνική Αναλογιστική Αρχή μπορεί να απαγορεύσει την ελεύθερη διακίνηση των παγίων όταν το ταμείο δεν έχει επαρκή αποθεματικά και πάγια. Μπορεί ακόμα να θέσει σε αναγκαστική διαχείριση το Ταμείο ή να απαγορεύσει τις δραστηριότητές του.

Στην περίπτωση διάλυσης του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης το προϊόν της εκκαθάρισης στο οποίο ανήκουν και οι εργοδοτικές εισφορές διανέμεται ανάλογα με την ασφαλιστική προσδοκία στους ασφαλισμένους. Πρέπει εδώ να τονίσουμε το σημαντικό ρόλο που παίζει ο έλεγχος της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής μιάς και αναφέρεται στην οικονομική λειτουργία και βιωσιμότητα των Ταμείων.

6.8.: Εθνική Αναλογιστική Αρχή (Ε.Α.Α.)

Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή είναι μία διοικητική ουσιαστικά αρχή με έδρα την Αθήνα, με διοικητική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον εκάστοτε Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως προς τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεών της και τον πειθαρχικό έλεγχο κατά των μελών της. Συγκεκριμένα, η Ε.Α.Α. συγκροτείται από πέντε (5) μέλη τα οποία καταλαμβάνουν τη συγκεκριμένη θέση βάση της επιστημονικής και επαγγελματικής τους κατάρτισης και την εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα της αρμοδιότητάς της. Η θητεία των μελών είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί κάθε φορά. Τα μέλη της Ε.Α.Α. δεν ανακαλούνται παρά μόνο αν εκδοθεί εις βάρος τους αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση. Κατά τη θητεία τους τα πέντε αυτά μέλη δεν επιτρέπεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι ή σύμβουλοι σε επιχειρήσεις η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στους τομείς των ασφαλίσεων και της αναλογιστικής επιστήμης.

Η Ε.Α.Α. συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση τον Ιανουάριο 2003 ή το αργότερο μέσα σε ένα μήνα αν οι διαδικασίες διορισμού των μελών της δεν έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τότε.

Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- συντάσσει τις αναλογιστικές εκθέσεις στα πλαίσια του μακροχρόνιου οικονομικού και χρηματοδοτικού σχεδιασμού για την εξασφάλιση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Οι εκθέσεις αυτές λαμβάνουν υπ' όψιν τους τις αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι οποίες γνωστοποιούνται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή της Βουλής και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

- παρακολουθεί την πορεία των αναλογιστικών δεδομένων των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.
- συντάσσει την ετήσια έκθεση για την οικονομική κατάσταση του ασφαλιστικού συστήματος στην Ελλάδα και εισηγείται τη λήψη αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται στη Βουλή δια του Προέδρου της, στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.
- προβαίνει στους τακτικούς και έκτακτους αναλογιστικούς ελέγχους των ασφαλιστικών οργανισμών και υποβάλλει τα πορίσματα των ελέγχων αυτών στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στον αρμόδιο Υπουργό για την εποπτεία του συγκεκριμένου ασφαλιστικού οργανισμού και στο Δ.Σ. του συγκεκριμένου οργανισμού. Οι τακτικοί έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί και γίνονται μία φορά το χρόνο αντίθετα οι έκτακτοι γίνονται μετά από πρόσκληση του Υπουργού ή με πρωτοβουλία της Ε.Α.Α.
- Τέλος, συλλέγει, οργανώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τα απαραίτητα στοιχεία (τεχνικά, λογιστικά, δημογραφικά, οικονομικά κλπ.) που αφορούν την πορεία των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

6.9.: Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. είναι η συντομογραφία του Επικουρικού Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών και είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με έδρα την Αθήνα και το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και διέπεται από το σύνολο των διατάξεων του καταργούμενου Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. Η ημερομηνία έναρξης του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. ορίστηκε η 1η Ιουνίου 2003.

Ουσιαστικά το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. είναι η λύση στη λανθασμένη μέχρι σήμερα δομή και λειτουργία των επικουρικών ταμείων. Έτσι λοιπόν δημιουργείται ένα ξεχωριστό επικουρικό ταμείο μισθωτών. Βάση των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του Μεταρρυθμιστικού Νόμου για το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, βασική υποχρέωση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. είναι η πρόσθετη ασφαλιστική κάλυψη για τους κινδύνους γήρατος - αναπηρίας και θανάτου τόσο των άμεσα ασφαλισμένων όσο και των μελών της οικογένειάς του σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου ή του συνταξιούχου.

- παρακολουθεί την πορεία των αναλογιστικών δεδομένων των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.
- συντάσσει την ετήσια έκθεση για την οικονομική κατάσταση του ασφαλιστικού συστήματος στην Ελλάδα και εισηγείται τη λήψη αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται στη Βουλή δια του Προέδρου της, στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.
- προβαίνει στους τακτικούς και έκτακτους αναλογιστικούς ελέγχους των ασφαλιστικών οργανισμών και υποβάλλει τα πορίσματα των ελέγχων αυτών στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στον αρμόδιο Υπουργό για την εποπτεία του συγκεκριμένου ασφαλιστικού οργανισμού και στο Δ.Σ. του συγκεκριμένου οργανισμού. Οι τακτικοί έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί και γίνονται μία φορά το χρόνο αντίθετα οι έκτακτοι γίνονται μετά από πρόσκληση του Υπουργού ή με πρωτοβουλία της Ε.Α.Α.
- Τέλος, συλλέγει, οργανώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τα απαραίτητα στοιχεία (τεχνικά, λογιστικά, δημογραφικά, οικονομικά κλπ.) που αφορούν την πορεία των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

6.9.: Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. είναι η συντομογραφία του Επικουρικού Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών και είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με έδρα την Αθήνα και το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και διέπεται από το σύνολο των διατάξεων του καταργούμενου Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. Η ημερομηνία έναρξης του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. ορίστηκε η 1η Ιουνίου 2003.

Ουσιαστικά το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. είναι η λύση στη λανθασμένη μέχρι σήμερα δομή και λειτουργία των επικουρικών ταμείων. Έτσι λοιπόν δημιουργείται ένα ξεχωριστό επικουρικό ταμείο μισθωτών. Βάση των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του Μεταρρυθμιστικού Νόμου για το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, βασική υποχρέωση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. είναι η πρόσθετη ασφαλιστική κάλυψη για τους κινδύνους γήρατος - αναπηρίας και θανάτου τόσο των άμεσα ασφαλισμένων όσο και των μελών της οικογένειάς του σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου ή του συνταξιούχου.

Κεφάλαιο 7: Το Pension Fund του ΤΑΠ - ΟΤΕ (ΕΔΕΚΤ - ΟΤΕ ΑΕ)

7.1.: Ίδρυση της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.

Στο άρθρο 12 του Νόμου 2768 / 1999 που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ αρ. 273 γίνεται η σύσταση της εταιρείας για τη διαχείριση του ειδικού κεφαλαίου του Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. με την επωνυμία " Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ειδικού Κεφαλαίου Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε." (Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.) και η οποία θα λειτουργεί με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και θα διέπεται από τις διατάξεις των Νόμων 2190/1920 και 2396/1996.

Βάση του Καταστατικού της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. ορίζεται ως έδρα της εταιρείας η Αθήνα αν και υποκαταστήματα της Εταιρείας μπορούν να ιδρυθούν οπουδήποτε στην Ελλάδα και το εξωτερικό μετά από αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Αρχικά η διάρκεια λειτουργίας της Εταιρείας ορίζεται σε δέκα (10) χρόνια και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Σκοπός της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. είναι:

- η διαχείριση και η αξιοποίηση του Ειδικού Κεφαλαίου του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού του Ο.Τ.Ε. (Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε.) και ιδίως η αγορά και πώληση κινητών αξιών συμπεριλαμβανομένων και τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου
- η παροχή υπηρεσιών και συμβουλών καθώς επίσης και η σύνταξη μελετών χρηματοοικονομικής φύσης για τη διαχείριση και τις επενδύσεις κεφαλαίων του Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. και του Ταμείου Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε.

Συγκεκριμένα, το Ειδικό Κεφάλαιο του Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. μπορεί να επενδυθεί ως εξής:

1. σε μετοχές μέχρι ποσοστό 25%
2. σε αμοιβαία αναπτυξιακά κεφάλαια μέχρι ποσοστό 35%
3. σε χρεόγραφα ή σε αμοιβαία κεφάλαια ή σε επενδυτικά μη μετοχικά προϊόντα μέχρι ποσοστό 40%

Πρέπει να τονίσουμε ότι απαγορεύεται η επένδυση του Ειδικού Κεφαλαίου σε αναπτυξιακά και μικτά αμοιβαία κεφάλαια καθώς επίσης και σε παράγωγα.

Για να μπορέσει η Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. να πραγματοποιήσει τον επενδυτικό σκοπό της μπορεί να διαμεσολαβεί ή να συνάπτει συμβάσεις οποιαδήποτε φύσης και οποιουδήποτε περιεχομένου, με εξαίρεση την εκτέλεση χρηματιστηριακών πράξεων. Επίσης μπορεί να ιδρύει, να συμμετέχει σε υφιστάμενες εταιρείες ή να συμμετέχει στην ίδρυση εταιρειών που έχουν συναφείς με αυτή σκοπούς. Μπορεί επίσης να συμμετέχει σε Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.), σε Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, σε Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και σε Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες.

7.2.: Μετοχικό Κεφάλαιο της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. ορίζεται στο ποσό του ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) δραχμών, διαιρούμενο σε εκατό χιλιάδες (100.000) ονομαστικές μετοχές αξίας δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών η καθεμία. Το μετοχικό κεφάλαιο κατανέμεται ως εξής:

- 40% του μετοχικού κεφαλαίου δίνεται στον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.), δηλαδή 40.000 μετοχές
- 35% του μετοχικού κεφαλαίου δίνεται στο Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε., δηλαδή 35.000 μετοχές
- 15% του μετοχικού κεφαλαίου θα διανεμηθεί στο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ο.Τ.Ε. (Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε.), δηλαδή 15.000 μετοχές
- 5% του μετοχικού κεφαλαίου θα δοθεί στην Ομοσπονδία Εργαζομένων Ο.Τ.Ε. (ΟΜ.Ε. - Ο.Τ.Ε.), δηλαδή 5.000 μετοχές, και τέλος
- 5% του μετοχικού κεφαλαίου δίνεται στο Ελληνικό Δημόσιο, δηλαδή 5.000 μετοχές.

Πρέπει επίσης να τονίσουμε ότι οι μετοχές της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. είναι ονομαστικές και αμεταβίβαστες.

7.3.: Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. είναι το ανώτατο όργανο της διοίκησης της Εταιρείας. Διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική της, εποπτεύει, ελέγχει και διαχειρίζεται την περιουσία της καθώς επίσης και αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν την Εταιρεία μέσα στα πλαίσια του εταιρικού σκοπού και βάση νόμων και Καταστατικού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) μέλη τα οποία εκλέγονται και έχουν τριετή (3) θητεία. Κάθε μέτοχος εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο ως ακολούθως:

- ο Ο.Τ.Ε. εκπροσωπείται από ένα (1) μέλος
- το Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. εκπροσωπείται από δύο (2) μέλη
- το Ταμείο Αρωγής του Ο.Τ.Ε. εκπροσωπείται από ένα (1) μέλος
- η ΟΜ.Ε. - Ο.Τ.Ε. εκπροσωπείται από ένα (1) μέλος και
- το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από δύο (2) μέλη εκ των οποίων το ένα προέρχεται από το Υπουργείο Οικονομικών και το άλλο από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

7.4.: Γενική Συνέλευση της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. -Ο.Τ.Ε. Α.Ε.

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. Αυτή αποφασίζει για κάθετί που αφορά την Εταιρεία και συγκεκριμένα, είναι η μόνη αρμόδια για να λαμβάνει αποφάσεις για τα εξής θέματα:

- Παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας
- Τροποποίηση του Καταστατικού
- Αύξηση ή μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου
- Εκλογή των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από πρόταση των μετόχων
- Έγκριση ετήσιων οικονομικών καταστάσεων
- Διάθεση ετήσιων κερδών
- Εκλογή των Ελεγκτών
- Έκδοση δανείου με ομολογίες
- Συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, παράταση διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας
- Απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη και

- Διορισμό Εκκαθαριστών

Γενικότερα, η λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. διέπεται από τους κανονισμούς λειτουργίας των Γενικών Συνελεύσεων των Ανώνυμων Εταιρειών.

7.5.: Επενδυτική Επιτροπή της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.

Η Επενδυτική Επιτροπή της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. είναι εκείνη που προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο την επενδυτική πολιτική της Εταιρείας. Η Επενδυτική Επιτροπή αποτελείται από πέντε (5) μέλη εκ των οποίων ο ένας είναι διαχειριστής και τα υπόλοιπα υπάλληλοι ή μη της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, ο Διαχειριστής ορίζεται με πλειοψηφική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και τα άλλα μέλη θα πρέπει να είναι πτυχιούχοι ανώτατων οικονομικών σχολών και με τουλάχιστον τριετή προϋπηρεσία σε αντίστοιχες θέσεις διαχείρισης ώστε να γνωρίζουν καλά το αντικείμενο. Να αναφέρουμε επίσης ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι εκείνο που ορίζει τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της Επενδυτικής Επιτροπής, τις αρμοδιότητες και τις λεπτομέρειες εφαρμογής της.

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, η Επενδυτική Επιτροπή της Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. είναι υπεύθυνη για την επενδυτική πολιτική της Εταιρείας καθώς επίσης και για το πλαίσιο και την κατανομή των διάφορων μορφών επενδύσεων με σκοπό την αποδοτική διαχείριση και την ελαχιστοποίηση των επενδυτικών κινδύνων. Ακόμα, η Επιτροπή προτείνει τους Διαχειριστές τους οποίους και αξιολογεί με βάση τη φερεγγυότητά τους και τις προηγούμενες επιδόσεις τους στη διαχείριση καθώς επίσης και τους παρακολουθεί και τους ελέγχει. Τα πορίσματα από τον έλεγχο τα υποβάλλει τακτικά ή όποτε κρίνεται αναγκαίο στο Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης, η Επενδυτική Επιτροπή προτείνει και το μέρος του Ειδικού Κεφαλαίου που θα ανατεθεί προς διαχείριση σε καθένα από τους Διαχειριστές.

Πρέπει να τονίσουμε ότι επιτρέπεται στην Ε.Δ.Ε.Κ.Τ. - Ο.Τ.Ε. να διαχειρίζεται και η ίδια ποσό μέχρι του 20% του συνόλου του Ειδικού Κεφαλαίου. Το υπόλοιπο ποσό, δηλαδή το 80% του Ειδικού Κεφαλαίου, ανατίθεται προς διαχείριση υποχρεωτικά σε εξωτερικό Διαχειριστή ή Διαχειριστές όπου κρίνεται απαραίτητο.

Κεφάλαιο 8: Κανονισμοί για τη λειτουργία των Pension Funds

Τα ασφαλιστικά ταμεία είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί με αρκετά όμως αποθέματα χρημάτων κάθε χρόνο. Κάθε πλεονασματική μονάδα της Ελληνικής Οικονομίας όταν επενδυθεί σε διάφορες μορφές χρεογράφων είναι προς το συμφέρον των ασφαλισμένων και των ίδιων των ασφαλιστικών οργανισμών. Η περιουσία των ασφαλιστικών ταμείων διαιρείται σε κινητή και ακίνητη περιουσία, το μεγαλύτερο όμως μέρος κατέχει η κινητή περιουσία. Για τη διαχείριση της κινητής περιουσίας έχει συγκροτηθεί η Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας της Διαχείρισης Περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Με την παράγραφο 8 του άρθρου 42 του Νόμου 2676/99 καθορίζονται οι λεπτομέρειες που σχετίζονται με τη συγκρότηση και επιλογή των Μελών της Ειδικής Επιτροπής, το έργο και τις αρμοδιότητές της, τη λειτουργία της, την επιβολή ποινών και τις λεπτομέρειες για τη Γραμματεία της Ειδικής Επιτροπής. Βάση λοιπόν του Νόμου 2676/99, αρθ. 42 και του Νόμου 114/14-3-2000 (ΦΕΚ 342, 17-3-2000) συστάθηκε η εννιαμελής (9 μέλη) Ειδική Επιτροπή με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος η οποία θα εδρεύει στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η Επιτροπή έχει ως σκοπό τον έλεγχο των πάσης φύσεως επενδύσεων που πραγματοποιούν οι Ασφαλιστικοί Φορείς σε κινητές αξίες με εξαίρεση αυτές που αφορούν τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, ομόλογα τραπεζών και μετοχές εταιρειών που ιδιωτικοποιούνται. Ακόμα παρέχουν τις σχετικές εγκρίσεις για επενδύσεις σε κινητές αξίες ή για τις ρευστοποιήσεις τους.

Η Επιτροπή καθορίζει τους κανόνες της επενδυτικής συμπεριφοράς και την αξιοποίηση της κινητής περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών οι οποίοι και καθίστανται υποχρεωτικής εφαρμογής με σχετική απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αν κατά τη διενέργεια ελέγχου της διαχείρισης διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων επενδυτικής συμπεριφοράς ή των αποφάσεων της Επιτροπής επιβάλλονται πρόστιμα, χρηματικά και διοικητικά τα οποία μπορούν να φθάσουν και μέχρι την οριστική παύση των οργάνων διοίκησης των ΑΕΔΑΚ των Ασφαλιστικών Οργανισμών. Τα επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα αποτελούν έσοδο του Λογαριασμού Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης, λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Κεφάλαιο 9: Επενδύσεις Αποθεματικών Ταμείων Συντάξεων

9.1.: Διεθνής Επισκόπηση των Αποθεματικών Ταμείων Συντάξεων

Όσον αφορά τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, κρίθηκαν αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές για πολλές χώρες διεθνώς. Συγκεκριμένα, έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι μεταρρυθμίσεις στη δομή των συστημάτων των συντάξεων στις ΗΠΑ, τη Μεγάλη Βρετανία, την Ολλανδία και την Ελβετία με θετική συνέπεια τη δημιουργία ενός τεράστιου όγκου αποθεματικών στα Επικουρικά Ταμεία Συντάξεων. Οι μεταρρυθμίσεις των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης αποτελούν πλέον σκοπό για όλες τις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες.

Συγκεκριμένα, οι ΗΠΑ ξεκίνησαν πρώτες το 1975 την κεφαλαιοποίηση των επικουρικών συντάξεων με αρχικά αποθεματικά 200 δισ. περίπου δολάρια. Τα αποθεματικά αυτά το 2000 έφθασαν το ποσό των 7.8 τρις. δολαρίων και αντιπροσωπεύουν το 78% του ΑΕΠ.

Στη ίδια αυτή κατηγορία περιλαμβάνεται και η Γερμανία η οποία διαθέτει ένα πολύ περιοριστικό πλαίσιο για τις επενδύσεις των συνταξιοδοτικών ταμείων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της ετήσιας απόδοσης κατά 6.1% σε σχέση με την ετήσια απόδοση των Βρετανικών Ταμείων για τη δεκαετία 1984 - 1993. Εκείνη την περίοδο παρόλο που οι αποδόσεις των γερμανικών μετοχών είχαν μεγαλύτερη ετήσια απόδοση (κατά 3.63%) σε σύγκριση με τα γερμανικά ομόλογα, οι επενδύσεις των γερμανικών Ταμείων σε μετοχές ήταν περιορισμένες.

Από την άλλη, η Ολλανδία κατά τη δεκαετία 1984 - 1993 πέτυχε σχετικά χαμηλές αποδόσεις αν και διαθέτει ένα από τα πιο φιλελεύθερα καθεστώτα επενδύσεων για τα Ταμεία Συντάξεων. Και πιο συγκεκριμένα, πρέπει να αναφέρουμε ότι τα Ολλανδικά Ταμεία Συντάξεων επενδύουν το 38% σε μετοχές εξωτερικού και μόνο το 8% σε μετοχές εσωτερικού.

Αντίθετα, η Σουηδία κατάφερε να έχει την καλύτερη απόδοση την περίοδο που εξετάζουμε, ίσως γιατί κατάφερε να συσχετίσει τις αποδόσεις των επενδύσεων και των συνολικών χαρτοφυλακίων με το σχετικό κίνδυνο που θα έπρεπε να αναλάβουν. Πρέπει εδώ να αναφέρουμε ότι οι ΗΠΑ ανέλαβαν μικρότερο κίνδυνο και αυτό συνεπαγόταν με μικρότερη απόδοση. Αν και η σχέση "απόδοσης - κινδύνου" της Μεγάλης Βρετανίας είναι ίδια με αυτή του Βελγίου, της Γερμανίας και της Ολλανδίας, οι αποδόσεις των επενδύσεων της Μ. Βρετανίας ήταν πολύ υψηλότερες. Χαμηλές αποδόσεις είχαν η Ισπανία, αν και ανέλαβε πολύ υψηλούς κινδύνους, και η Ιαπωνία.

Πρέπει εδώ να παρατηρήσουμε ότι οι εθνικοί περιορισμοί στις επενδύσεις των συνταξιοδοτικών ταμείων να συνεπάγονται μικρότερες

αποδόσεις όμως από την άλλη και η πλήρης φιλελευθεροποίηση των επενδύσεων δεν εγγυάται τα καλύτερα αποτελέσματα αν δε συνοδεύεται από μία καλή πολιτική διαχείριση χαρτοφυλακίου. Εδώ πρέπει να παρατηρήσουμε ότι αν και την περίοδο 1984 - 1993 οι μετοχές εσωτερικού είχαν μεγαλύτερη μεταβλητότητα σε σχέση με τις μετοχές εξωτερικού, αυτό αγνοήθηκε τελείως λόγω των κανόνων των Εθνικών Κανονιστικών Πλαισίων για τις επενδύσεις.

Να συμπληρώσουμε επίσης ότι σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες υπάρχουν ποσοτικοί περιορισμοί στις επενδύσεις των αποθεματικών αντίθετα από τις αγγλοσαξονικές χώρες (Η.Π.Α., Μ. Βρετανία, Ιρλανδία) που δεν υπάρχουν περιορισμοί αλλά λειτουργούν βάση της αρχής της "σώφρονος διαχείρισης" (prudent man rule) δηλαδή η διαχείριση γίνεται βάση ποιοτικών κανόνων για επαρκή διασπορά και διαφοροποίηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων. Μία άλλη διαπίστωση είναι ότι οι Σκανδιναβικές χώρες επενδύουν κυρίως σε σταθερούς τίτλους ενώ αντίθετα οι αγγλοσαξονικές χώρες δίνουν μεγαλύτερο βάρος στους μετοχικούς τίτλους. Να τονίσουμε εδώ ότι μικρές χώρες, όπως η Ιρλανδία και η Ολλανδία, επενδύουν σημαντικά ποσά των αποθεματικών τους σε μετοχές εξωτερικού και ομόλογα εξωτερικού.

Συμπέρασμα των ανωτέρω είναι ότι αναγκαία συνθήκη για την επίτευξη καλύτερων αποδόσεων και μίας πιο ολοκληρωμένης διαχείρισης χαρτοφυλακίου επενδύσεων των Αποθεματικών Ταμείων Συντάξεων θα πρέπει να είναι η μείωση των εθνικών περιορισμών στις επενδύσεις των ταμείων αυτών. Συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια τα Ταμεία Συντάξεων έχουν πάρει πρωτοβουλίες για επενδύσεις στο εξωτερικό και αυτές οι πρωτοβουλίες θα ενισχυθούν περισσότερο τις επόμενες δεκαετίες μιάς και υπάρχει η σκέψη για επενδύσεις σε χώρες του Τρίτου Κόσμου.

9.2.: Ιστορική Πορεία των Επενδύσεων των Αποθεματικών των Ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα

Η Ελλάδα ανήκει στις χώρες εκείνες που διαθέτουν ένα εξαιρετικά περιοριστικό κανονισμό για τις επενδύσεις των αποθεματικών των συνταξιοδοτικών ταμείων. Συγκεκριμένα κατά τη μεταπολεμική περίοδο και μέχρι το 1994 οι επενδύσεις διέπονταν από τις διατάξεις του Ν. 1611 / 1950. Σύμφωνα λοιπόν με αυτό το νόμο όλα τα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων θα έπρεπε να κατατίθενται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος και με "ειδικό επιτόκιο" που καθοριζόταν κάθε φορά από τη Νομισματική Επιτροπή. Να συμπληρώσουμε επίσης ότι οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις των Ταμείων στις Εμπορικές Τράπεζες ήταν άτοκες.

Λόγω λοιπόν της ανύπαρκτης επενδυτικής πολιτικής και των αρνητικών αποδόσεων των αποθεματικών δημιουργήθηκε ένας περιορισμένος όγκος αποθεματικών στο σύστημα της Κοινωνικής Ασφάλισης. Συγκεκριμένα τα ποσοστά αποθεματικών σε σχέση με το ΑΕΠ κατά τη μεταπολεμική περίοδο κυμάνθηκαν μεταξύ 3% και 10% και ήταν από τα

χαμηλότερα στην Ευρώπη. Κύρια μορφή επένδυσης των Ασφαλιστικών Ταμείων αποτέλεσαν τα διαθέσιμα (το ποσοστό επένδυσης σε διαθέσιμα αυξήθηκε από 58% το 1975 σε 85% το 1984) ενώ αντίθετα το ποσοστό επένδυσης σε χρεόγραφα μειώθηκε από 41% το 1975 σε 15% το 1984. Η εικόνα όμως των επενδύσεων άλλαξε κατά τη δεκαετία του '90.

Οι διατάξεις του Ν. 1611 / 1950 είχαν εφαρμοστεί κατά γράμμα χωρίς σοβαρές τροποποιήσεις και μιάς και είχε αρνητικά αποτελέσματα στον τομέα διαχείρισης αποθεματικών καταργήθηκε το 1994. Το 1975 η Νομισματική Επιτροπή επέτρεψε την επένδυση μέχρι του 20% των διαθεσίμων στην Τράπεζα της Ελλάδος σε Έντοκα Γραμμάτια Δημοσίου και το 1979 επιτράπη στα Ταμεία να επενδύουν σε μετοχές του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών μέχρι του ποσού του 1,5 δισ. δραχμών. Οι σημαντικές ρυθμίσεις, έγιναν με τη ψήφιση των Νόμων 1902 / 1990, 2076 / 1992 και 2042 / 1992 με τους οποίους καταργήθηκε το "ειδικό επιτόκιο" της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίστηκε ότι τα αποθεματικά θα τοκίζονταν με το τρέχον επιτόκιο καταθέσεων, δημιουργήθηκαν Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ασφαλιστικών Ταμείων (ΑΕΔΑΚ) και δόθηκε το ελεύθερο στα Ταμεία να επενδύουν κάθε χρόνο το 20% των διαθεσίμων τους στην Τράπεζα της Ελλάδος, μέχρι το 8% σε ακίνητα και μέχρι 12% σε μετοχές του Χ.Α.Α. Και τέλος με το Ν. 2216 / 1994 καταργείται τελείως ο Ν. 1611 / 1950 και έκτοτε όλα τα διαθέσιμα των Ταμείων που βρίσκονταν κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος μπορούν να επενδυθούν σε χρεόγραφα του Ελληνικού Δημοσίου και να έχουν τις αντίστοιχες αποδόσεις.

Να επισημάνουμε σε αυτό το σημείο τον αρνητικό ρόλο που έπαιξαν στις αποδόσεις των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων τα "ειδικά επιτόκια" που προέβλεπε ο Ν. 1661/1950. Συγκεκριμένα, την περίοδο 1955 - 1973 η Νομισματική Επιτροπή όρισε το επιτόκιο για τα αποθεματικά των Ταμείων στην Τράπεζα της Ελλάδος να είναι 4% ενώ αντίθετα τα επιτόκια των καταθέσεων κυμαινόντουσαν μεταξύ 5% και 9.5%. Στην περίοδο αυτή οι απώλειες των Ταμείων δεν ήταν αυξημένες λόγω των χαμηλών επιπέδων του πληθωρισμού. Απώλειες αντίθετα σημειώθηκαν κατά την περίοδο 1974 - 1994 λόγω της δραστηκής αύξησης του πληθωρισμού στο 20% περίπου. Πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την περίοδο αυτή τα "ειδικά επιτόκια" ήταν χαμηλότερα των τρεχόντων επιτοκίων καταθέσεων.

Όμως από το 1994 με τη θέσπιση των Νόμων που έχουμε ήδη αναφέρει αρχίζουμε να έχουμε θετικές αποδόσεις (μέση ετήσια απόδοση: 7.82%). Το 2000 δημιουργήθηκε από το ΙΚΑ, τον ΟΑΕΕ, τον ΟΓΑ και την Εθνική Τράπεζα η "ΑΕΔΑΚ Ασφαλιστικών Οργανισμών" με σκοπό την επαγγελματική και άρτια διαχείριση των αποθεματικών των Ασφαλιστικών Ταμείων.

9.3.: Οδηγίες και Προτάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Επικουρικά Ταμεία Ασφάλισης

Μετά από συζητήσεις και διαβουλεύσεις κατά τη δεκαετία του '90 η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσίασε στις 11 - 10 - 2000 τις προτάσεις της για τους νόμους που θα πρέπει να διέπουν τα ταμεία επαγγελματικής σύνταξης, δηλαδή τα Επικουρικά Ταμεία Ασφάλισης. Η περιουσία όλων των αντίστοιχων ταμείων σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται σε 2 τρισ. Ευρώ και αντιστοιχεί στο 25% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να υπάρχει κοινοτική νομοθεσία που να διέπει όλα αυτά τα ταμεία σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία θα τους επιτρέπει να εκμεταλλεύονται την υπάρχουσα ενιαία αγορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Μέσα στις διατάξεις της Επιτροπής επισημαίνεται ότι τα Ταμεία Επαγγελματικής Σύνταξης πρέπει να λειτουργούν με κεφαλαιοποιητικό σύστημα και ότι τα Ταμεία θα πρέπει ανά τρία (3) χρόνια να ενημερώνουν την αρμόδια εποπτική αρχή για την επενδυτική τους πολιτική. Οι επενδύσεις που θα καθορίσει ο διαχειριστής, η επιλογή του οποίου γίνεται από το Ταμείο, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ασφάλεια, ποιότητα, ρευστότητα και αποδόσεις. Πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται η διασπορά και οι επενδύσεις στη χρηματοδοτούσα επιχείρηση να μην ξεπερνούν το 5%.

Συμπεράσματα

Απώτερος λοιπόν σκοπός των ασφαλιστικών φορέων είναι η καλύτερη και αποτελεσματικότερη κάλυψη των αναγκών των ασφαλισμένων σχετικά με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τις συντάξεις, τα επιδόματα και άλλες κοινωνικές παροχές. Σκοπός των παροχών αυτών είναι η εξασφάλιση, και ιδίως στα λιγότερο προνομιούχα άτομα, ενός καλού ποιοτικά επιπέδου διαβίωσης όταν αυτά θα είναι ανίκανα να εργαστούν είτε λόγω ηλικίας είτε λόγω κάποιου άλλου προβλήματος.

Οι ασφαλιστικοί φορείς στην Ελλάδα διαχειρίζονται μία μεγάλη περιουσία που αγγίζει τα 6 τρισεκατομμύρια δραχμές. Τα 270,7 δισ. δραχμές αποτελούν την ακίνητη περιουσία ενώ το μεγαλύτερο μέρος της, δηλαδή τα 5.343,6 τρισ. δραχμές έχουν τη μορφή καταθέσεων και χρεογράφων (έντοκα γραμμάτια, ομόλογα, μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια, ομολογιακά δάνεια κ.λ.π.) Τα ασφαλιστικά Ταμεία λοιπόν πρέπει να έχουν στόχο την παροχή καλύτερων υπηρεσιών στον πολίτη - ασφαλιζόμενο με το χαμηλότερο για αυτόν κόστος και την καλύτερη διαχείριση των αποθεματικών των Ταμείων με κύρια επιδίωξή τους τη μέγιστη δυνατή απόδοση των αποθεματικών.

Βάση των παραπάνω οι ασφαλιστικοί φορείς έχουν αρχίσει να τοποθετούν τα χρήματά τους σε νέα επενδυτικά προϊόντα αναζητώντας υψηλές αποδόσεις και χαμηλό κίνδυνο. Για να μπορεί όμως να διασφαλιστεί η διαφάνεια των επενδύσεων και η σωστή διαχείριση των αποθεματικών θεσπίστηκαν νόμοι κατάλληλοι ώστε να διαμορφώσουν ένα καλύτερο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Συγκεκριμένα, οι βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες έχουν ήδη ολοκληρώσει το μεταρρυθμιστικό σύστημα κοινωνικής τους ασφάλισης. Το μοντέλο που ακολουθούν είναι περίπου το ίδιο: περιορίζουν το μέχρι σήμερα ισχύον σύστημα κύριας σύνταξης που λειτουργεί με το αναδιανεμητικό σύστημα του "pay - as - you - go" και δημιουργούν επίσης συμπληρωματικά συστήματα επικουρικών συντάξεων με πλήρη κεφαλαιοποίηση (funding). Με αυτό το συνδυασμό επιτυγχάνεται από τη μία η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος συντάξεων και από την άλλη εξασφαλίζεται η επάρκεια παροχών για τις παρούσες και μελλοντικές γενιές συνταξιούχων καθώς επίσης ενισχύεται η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας με την αύξηση της θεσμικής αποταμίευσης και τη μείωση των εισφορών στα Ταμεία.

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα καταστήσουν τα συνταξιοδοτικά ταμεία ως τους μεγαλύτερους θεσμικούς επενδυτές. Η αυξανόμενη ποσότητα κεφαλαίου θα δημιουργήσει νέες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη των εθνικών οικονομιών και της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας. Σημαντικές επίσης θα είναι και οι επιδράσεις στις εθνικές (όπου υπάρχουν pension funds) και διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Στην Ελλάδα έχουν ήδη ξεκινήσει οι μεταρρυθμίσεις του ασφαλιστικού νόμου. Έχει ήδη γίνει κατανοητό στη χώρα μας ότι η σωστή διαχείριση των αποθεματικών της κοινωνικής ασφάλισης αποτελεί μέγιστη ανάγκη για τις σύγχρονες κοινωνίες γιατί πρέπει πρώτα από όλα να διασφαλιστούν οι

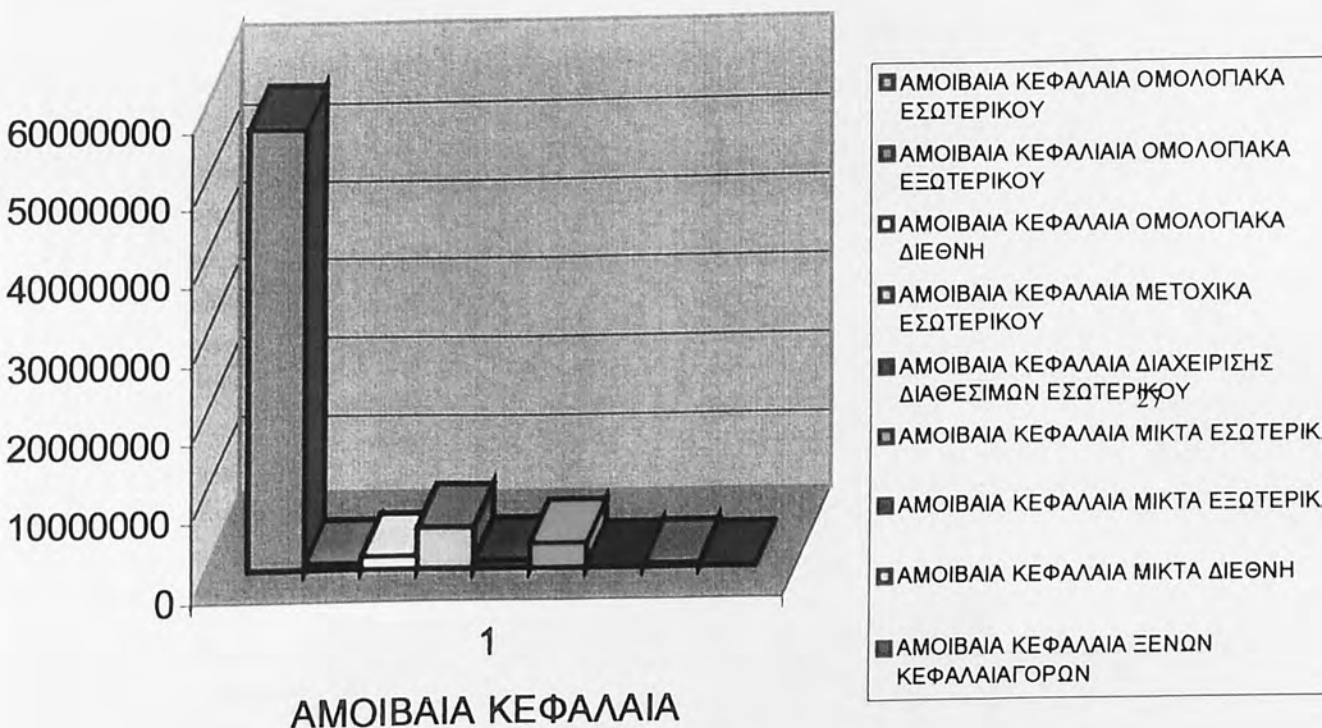
παροχές των ασφαλισμένων στο μέλλον και κατά δεύτερον γιατί τα μεγέθη των αποθεματικών επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργία της οικονομίας μας. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέταξε κανόνες για την εποπτεία των ασφαλιστικών εταιρειών, τραπεζών και συνταξιοδοτικών ταμείων ώστε να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή για αποτελεσματικότερη διαχείριση των αποθεματικών.

Η Ελλάδα θα πρέπει να ξεπεράσει το τις αρνητικές συνέπειες του υπάρχοντος μοντέλου κοινωνικής ασφάλισης και να ολοκληρώσει το ταχύτερο δυνατό την ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Μόνο έτσι θα μπορέσει να επιτύχει στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και να καταφέρει να διατηρήσει την Ελληνική Οικονομία στα απαιτούμενα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

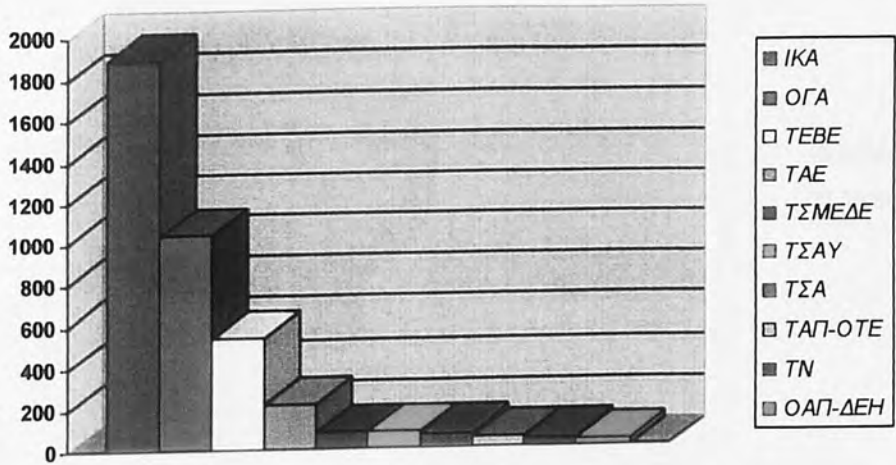
Βιβλιογραφία

1. Αρχοντάκης Α., Μποζανίνος Ν., Ρωμανιάς Γ., (Οκτώβριος 1997-Μάρτιος 1998), «Παρατηρήσεις και Προτάσεις για τη Διοίκηση, Διαχείριση και Αξιοποίηση των Αποθεματικών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης», (Τετράδια του ΙΝΕ).
2. Βήμα, 28/4/2002, «Το Αμοιβαίο του ΟΤΕ, στόχος η μεγιστοποίηση της απόδοσης των υπό διαχείριση κεφαλαίων».
3. Βήμα, 12/5/2002, «Τα Ταμεία ο νέος «παίκτης» της αγοράς – Πως διαφοροποιείται το επενδυτικό τοπίο, αν και δεν αλλάζει η τάση στη Σοφοκλέους, και ποιός ο ρόλος των ξένων».
4. Campbell, Colin, (1979), Editor, Financing Social Security (American Enterprise Institute, U.S.A.).
5. Cagliesi G., Persaud S., Scobie H.M., Pension Fund Management within the European Union, (Risk Executive Report, European Economics and Financial Centre, Risk Books).
6. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατία, Αρ. Φύλλου 273, 8 Δεκεμβρίου 1999, Τεύχος Πρώτο, Νόμος 2768, Κεφάλαιο Γ', «Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ειδικού Κεφαλαίου Τ.Α.Π. – Ο.Τ.Ε.».
7. Εισηγητική Έκθεση στο Σχέδιο Νόμου «Μεταρρύθμιση Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης», (Αθήνα 2002).
8. Ειδική Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας της Διαχείρισης της Περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών, (20 Νοεμβρίου 2000), «Συγκρότηση και Επιλογή των Μελών της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου και Εποπτείας της Διαχείρισης της Περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών. Έργο & Αρμοδιότητες – Αμοιβές – Ποινές».
9. European Commission (2000), Πρόταση Οδηγίας για τις δραστηριότητες Ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (COM(2000) - 507).
10. European Federation for Retirement Provision (1996), European Pension Funds: Their Impact on European Capital Markets and Competitiveness, London.
11. European Federation for Retirement Provision (2000), Pension Funds Assets, London.
12. Έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2000, Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 2001.

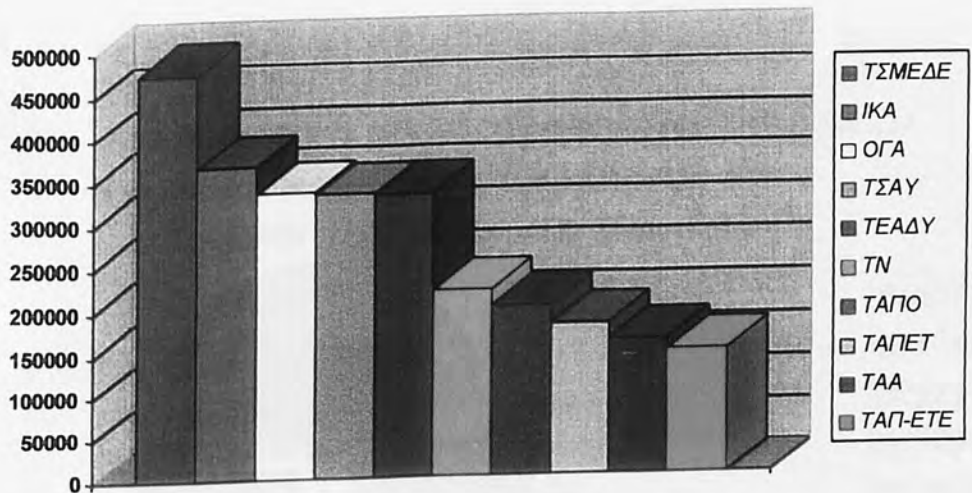
- 13.Εμπορική Τράπεζα, (2000), Οικονομική Επιθεώρηση, (Τεύχος 24).
- 14.Ημερησία, 20/5/2002, «Τι σχεδιάζουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί σε συνεργασία με το υπουργείο – Πως θα τοποθετηθούν τα Ταμεία στο Χρηματιστήριο».
- 15.Καθημερινή - Οικονομική, 2/6/2002, «Εγκλωβισμένα στην εγχώρια αγορά τα Ταμεία».
- 16.Κιόχος, Π. (1993), Κοινωνική Ασφάλιση στην Ελλάδα, Εκδόσεις Κασίμη.
- 17.Κοινωνικοί Προυπολογισμοί (1976 - 2000), Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- 18.Κοινωνικός Προυπολογισμός Έτους 2000, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, (Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Διεύθυνση Οικονομικού).
- 19.Μαργιός Β., Ρομπόλης Σ., Ρωμανιάς Γ., Απρίλιος 2001, «Αναλογιστική Μελέτη του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα, Δέσμη Προτάσεων» (Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ, Μελέτες Τόμος 13).
- 20.Μερτζάνης, Χ., (2000), «Η Επένδυση των Κεφαλαίων των Ασφαλιστικών Ταμείων και ο ρόλος τους στην Ανάπτυξη της Κεφαλαιαγοράς και της Εθνικής Οικονομίας», (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Δ/ση Μελετών, Παρακολούθησης της Κεφαλαιαγοράς & Διεθνών Σχέσεων).
- 21.Μερτζάνης, Χ., (Σεπτέμβριος 1998), «Τα Αμοιβαία Κεφάλαια στην Ελλάδα, 1995 – 1998: Καθεστώς, Εξελίξεις και Προοπτικές», (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Δ/ση Μελετών, Παρακολούθησης της Κεφαλαιαγοράς και Διεθνών Σχέσεων).
- 22.Νεκτάριος, Μ. (2001), Συσσώρευση και Διαχείριση Αποθεματικών Ασφαλιστικών Ταμείων (1ο Συνέδριο Συλλογικών Επενδύσεων - 30 Μαΐου 2001).
- 23.Νεκτάριος, Μ. (1996), Κοινωνική Ασφάλιση στην Ελλάδα (Forum, Αθήνα).
- 24.Σολωμός Γρηγόρης, (1991), Κοινωνική Ασφάλιση: από την κρίση στον ενιαίο φορέα (Εκδόσεις: Νέα Σύνορα).
- 25.Τήνιος, Π., (2001), Κοινωνία, Οικονομία, Συντάξεις: Κρυμμένος Θησαυρός (Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα)
- 26.Φίλιππας, Ν., Αμοιβαία Κεφάλαια και Χρηματιστηριακό Περιβάλλον, (Εκδόσεις Globus Invest).
- 27.World Bank Report (1994), Averting the Old Age Crisis, (World Bank).

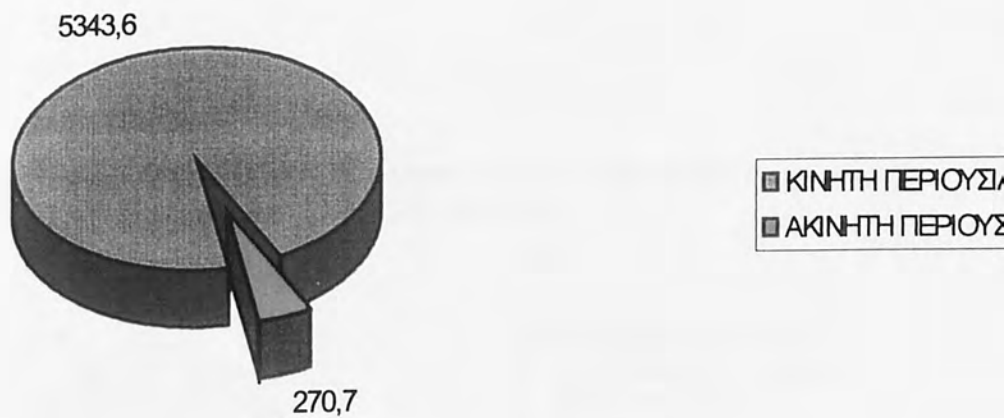
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1 :ΤΑ ΔΕΚΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΤΑΜΕΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ)

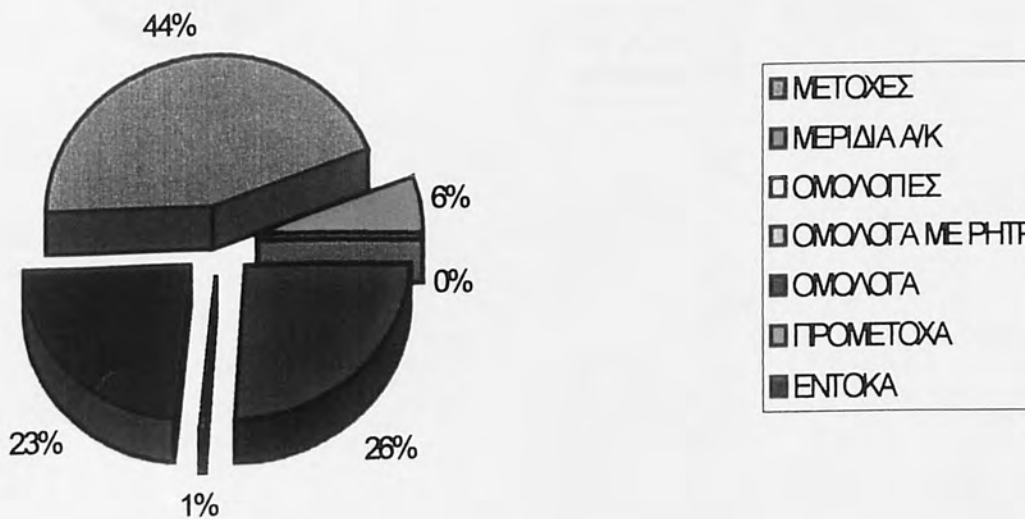
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2 :ΤΑ ΔΕΚΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΤΑΜΕΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (ΠΟΣΑ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ)

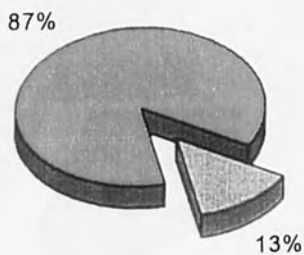
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ - ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΣΦ. ΤΑΜ.(ΣΕ ΔΙΣ ΔΡΧ.)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

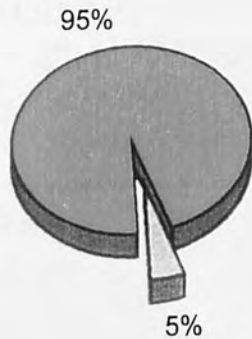

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: ΠΟΣΟΣΤΟ Α/Κ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΦ.ΤΑΜ

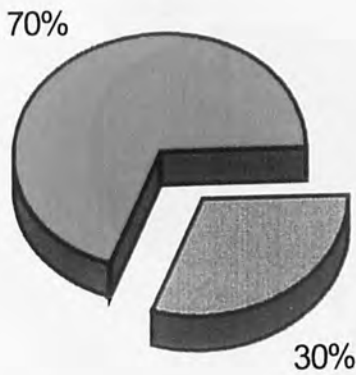
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ.ΤΑΜ

- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ. ΤΑΜ

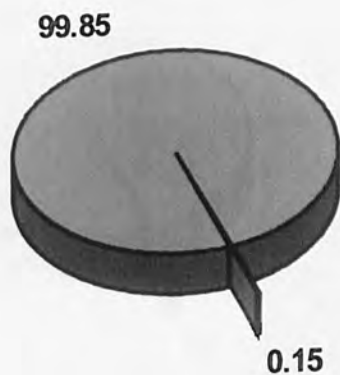
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΤΑΜ

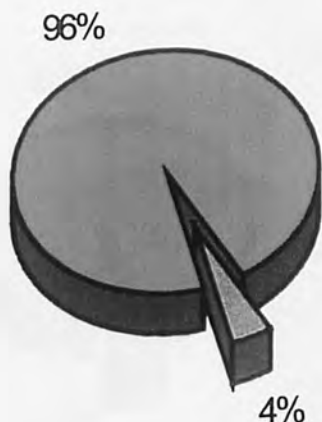
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ.ΤΑΜ

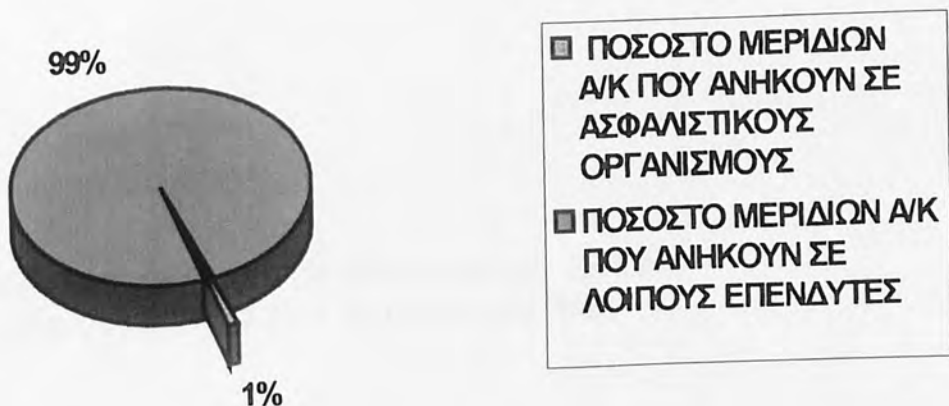
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΜΙΚΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ.ΤΑΜ

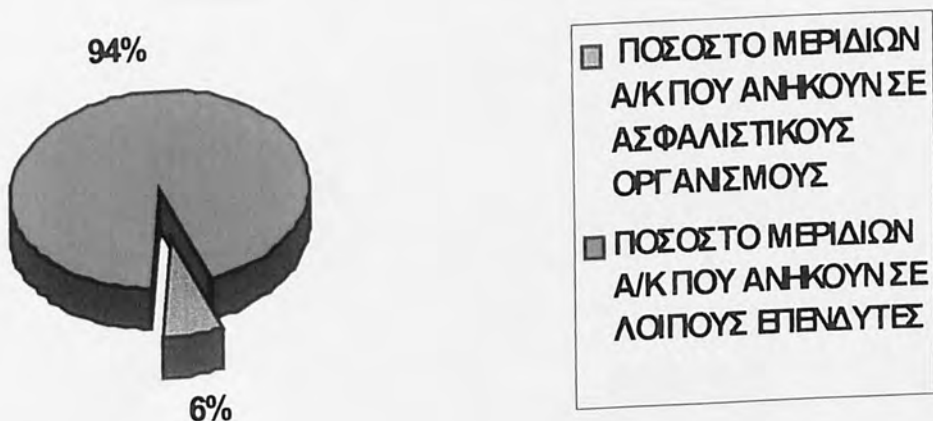

- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

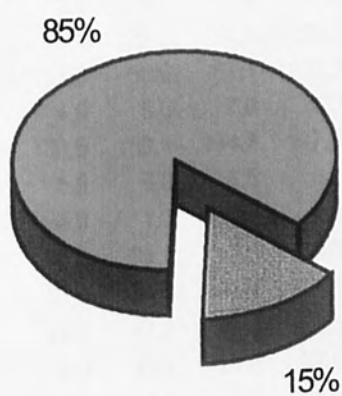
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΜΙΚΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ. ΤΑΜ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΜΙΚΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ. ΤΑΜ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13: ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ ΣΤΗ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ. ΤΑΜ.

- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
- ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Η ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΔΕΙΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ (ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΕΠ), 1986-1999

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Αργεντινή	2,0	1,8	2,4	6,1	3,1	9,8	8,2	17,2	13,2	13,5	15,0	19,6	14,0	16,2
Βραζιλία	15,7	5,7	9,7	9,8	3,3	10,5	11,7	23,7	43,5	0,0	0,0	0,0	22,4	26,5
Ελλάδα	2,9	15,4	8,3	11,8	14,5	18,7	12,2	16,9	19,8	15,0	19,9	31,2	64,3	167,7
Ινδία	5,9	6,6	8,3	10,0	12,7	17,7	21,0	37,4	46,6	40,0	34,4	38,4	42,0	52,5
Ινδονησία	0,1	0,1	0,3	2,4	7,6	6,0	9,4	22,7	30,7	33,5	40,4	25,6	28,1	29,1
Κολομβία	2,4	3,5	2,9	2,9	3,4	9,6	13,0	17,9	34,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Κορέα	13,1	25,0	54,0	66,0	45,1	32,7	34,9	42,1	55,5	60,1	65,1	56,9	32,7	35,8
Μαλαισία	54,3	58,6	67,1	106,3	113,7	124,4	162,0	242,0	283,7	0,0	0,0	0,0	131,9	0,0
Μεξικό	4,6	6,0	7,9	11,3	13,5	34,2	41,6	55,7	34,7	30,8	32,2	11,8	24,2	20,2
Νότια Αφρική	130,5	159,1	144,7	147,3	134,8	156,2	90,2	145,6	187,6	195,1	190,0	170,1	134,5	145,2
Πακιστάν	5,5	6,0	6,5	6,5	7,1	17,6	16,5	23,9	24,7	37,2	38,6	50,4	55,4	58,6
Περού	8,9	1,9	2,3	2,3	2,2	2,7	6,3	12,5	19,8	23,9	25,3	31,3	24,1	27,6
Πορτογαλία	5,2	24,1	17,2	23,3	15,4	13,5	11,0	16,0	20,4	9,9	12,8	37,4	60,0	75,8
Σιγκαπούρη	53,8	54,5	63,9	94,6	85,6	114,5	100,5	273,2	271,0	206,9	211,6	245,7	111,3	124,3
Ταϊβάν	19,2	47,9	98,0	160,5	63,2	70,2	48,4	89,2	110,6	124,4	142,0	123,5	98,5	105,4
Ταϊλάνδη	6,9	11,3	14,8	37,0	29,7	39,0	53,4	55,8	71,9	85,4	102,0	113,0	105,7	115,2
Τουρκία	1,6	4,8	1,6	8,5	17,3	15,0	9,1	29,7	16,6	21,8	31,1	26,3	36,9	48,5
Φιλιππίνες	6,7	8,8	11,1	27,3	13,0	21,9	42,5	72,8	96,2	142,3	163,9	194,3	180,6	155,2
Χιλή	24,2	28,2	31,1	36,7	44,3	82,3	72,0	102,2	150,5	153,3	160,2	156,2	145,9	142,5

Πηγές: IFC, *Emerging Markets Factbook*, 1998, «The Financial Times», 1/1/99, 1/1/00
 OECD, *Financial Markets Trends*, 1998, IMF, *International Financial Statistics*, 1999.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΤΑ ΔΕΚΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΤΑΜΕΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΝ
ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ**

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ
1	Ι.Κ.Α.	1890000
2	Ο.Γ.Α.	1036000
3	Τ.Ε.Β.Ε.	540000
4	Τ.Α.Ε.	219000
5	Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.	79725
6	Τ.Σ.Α.Υ	79600
7	Τ.Σ.Α.	74000
8	Τ.Α.Π. Ο.Τ.Ε.	48000
9	Τ.Ν.	47000
10	Ο.Α.Π. Δ.Ε.Η.	31968

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΤΑ ΔΕΚΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΤΑΜΕΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
1	Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.	474493806
2	Ι.Κ.Α.	365834371
3	Ο.Γ.Α.	334548031
4	Τ.Σ.Α.Υ.	332162847
5	Τ.Ε.Α.Δ.Υ.	331353157
6	Τ.Ν.	216968664
7	Τ.Α.Π.Ο.	198382380
8	Τ.Α.Π.Ε.Τ.	177594658
9	Τ.Α.Α.	157215883
10	Τ.Α.Π. ΕΤΕ	145701476

**ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΜΕΡΙΔΙΑ Α/Κ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ**

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	ΜΕΡΙΔΙΑ Α/Κ
1	Ι.Κ.Α.	12391367
2	Τ.Σ.Ε.Α.Π. ΓΣΟ.	11019067
3	Τ.Α.Π.Α.Ε.Ε.	489090
4	Τ.Α.Ε.	2334008
5	Τ.Σ.Α.Υ.	18692027
6	Τ.Σ.Π.Π. ΕΤΕ	42295290
7	Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.	2099678
8	Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ.	3518480
9	Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α	2200098
10	Τ.Ε.Α.Χ.	95210
11	Τ.Ε.Α.Η.Ε.	5622648
12	Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ο.	7955724
13	Τ.Ε.Α.Υ.Τ	3373887
14	Τ.Ε.Α.Π.Π. ΕΡΤ+ΤΟΥΡ.	948124
15	Τ.Ε.Α.Δ.Υ.	2790245
16	Τ.Α.Υ.Π.Σ.	514815
17	Τ.Ε.Α.Ε.Ι.Γ.Ε.	240555
18	Τ.Ε.Α.Π.Α.Λ.	439213
19	Τ.Α.Ξ	8361336
20	Τ.Ε.Α.Π.Π.Β.	5500384
21	Τ.Π.Δ.Υ.	12374214
22	Τ.Α.Α.	71649455
23	Τ.Π.Π. ΟΣΕ	2039251
24	Τ.Α.Π. ΟΤΕ	24385590
25	Τ.Α.Α.Π.Τ.Π.Γ.ΑΕ	8741321
	ΣΥΝΟΛΟ	250071077

**ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ-ΑΚΙΝΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ-ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ		
1.ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ		5343,6
-ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	1282,1	
-ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	4061,5	
ΕΝΤΟΚΑ ΓΡ/ΤΙΑ	946,1	
ΟΜΟΛΟΓΑ	1037,1	
ΟΜΟΛΟΓΑ ΜΕ ΡΗΤΡΑ ΕΥΡΩ	1,4	
ΠΡΟΜΕΤΟΧΑ	26,8	
ΜΕΤΟΧΕΣ	1799,8	
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦ.	250,1	
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	0,2	
2.ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ		270,7
ΣΥΝΟΛΟ (1+2)		5614,3

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Α/Κ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΕΣΩΤ. ΣΤΗ ΚΑΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
ALICO EUROBANK ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ)	2987251.38	96777.41	3.24
ALLIANZ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΕΣΩΤ)	8908621.78	677008	7.60
ALPHA TRUST ΕΙΣ. ΟΜ. ΕΣ.	5656246.15	625778.18	11.06
ALPHA ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ (ΕΣΩΤ.)	20969710.08	3295053.13	15.71
CRETA FUND ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	724147.04	61537.38	8.50
INTERAMERICAN ΣΤΑΘΕΡΟ INTERNATIONAL ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΣΩΤ.	58808618.12	5974160.25	10.16
MIDLAND ΕΙΣΟΔ. ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ)	3815402.41	868843.43	22.77
ΧΙΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ.)	15783355.3	365783.56	2.32
ΑΘΗΝΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	111131538.23	189088.91	1.70
ΑΣΠΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	7637466.16	28179.32	0.37
ΑΤΕ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ.)	41746553.28	12074114.94	28.92
ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ.)	36648523.77	19691877.81	53.73
ΒΕΡΓΙΝΑ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	2418613.46	46947.82	1.94
ΔΗΛΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΕΣΩΤ.)	19616734.83	278943.67	1.42
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΑΘΕΡΟ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ.)	27848960.13	455856.86	1.64
ΕΡΜΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ.)	71223327.84	3605660.86	5.06
ΕΡΜΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ.)	21607389.71	1349294.87	6.24
ΕΡΜΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ.)	37801464.76	2885572.23	7.63
ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ (ΕΣΩΤ.)	3573751	327243.9	9.16
ΔΕΛΦΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΣΩΤ)	19372204.53	2979907.27	15.38
EUROBANK BOND FUND ΣΥΝΟΛΟ	7602925.93	558195.91	7.34
	425882805.9	56435825.71	13.25

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Α/Κ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΕΞΩΤ. ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑΙΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
ALICO EUROBANK ΟΜΟΣΓ. (ΕΞΩΤ.)	3102146.09	204422.24	6.59
ALICO EUROBANK USD ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΞΩΤ.)	7434293.68	190450.01	2.56
ALPHA ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (ΕΞΩΤ.)	5055028.09	345466.22	6.83
ΣΥΝΟΛΟ	15591467.86	740338.47	4.75

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Α/Κ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑΙΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΙΕΘΝΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
MIDLAND ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ	2344304.63	755911.36	32.24
ΔΗΛΟΣ ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ	2756009	799659.59	29.02
ΣΥΝΟΛΟ	5100313.63	1555570.95	30.50

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Α/Κ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΕΣΩΤ. ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
ΔΗΛΟΣ ΔΙΑΧ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ (ΕΣΩΤ.)	75211109.62	17892.29	0.02
ΕΤΒΑ ΝΑΤWEST ΔΙΑΧ. ΔΙΑΘ. ΕΣΩΤ.	9505419.33	218152.94	2.30
ALICO - EUROBANK ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ (ΕΣΩΤ.)	45387469.17	35277.71	0.08
ΕΡΜΗΣ ΔΙΑΧ. ΔΙΑΘ. ΕΣΩΤ.	327231020.6	289003.76	0.09
ΙΟΝΙΚΗ ΔΙΑΧ. ΔΙΑΘ. ΕΣΩΤ.	121881934.6	310047.08	0.25
ΣΥΝΟΛΟ	579216953.4	870373.78	0.15

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Α/Κ ΜΙΚΤΑ ΕΣΩΤ. ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΜΙΚΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
ALPHA ΜΙΚΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	9481817.15	118685.08	1.25
ALPHA TRUST EUROSTAR ΜΙΚΤΟ (ΕΣΩΤ.)	2366966.77	190711.62	8.06
INTERAMERICAN ΕΛΛΗΝ. ΜΙΚΤΟ ΕΣΩΤ.	2547613.93	237672.08	9.33
INTERNATIONAL ΜΙΚΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	4518316.68	240444.45	5.32
ΔΕΛΦΟΙ ΜΙΚΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	5658901.8	436670.83	7.72
ΔΗΛΟΣ ΜΙΚΤΟ	10147547.31	783651.03	7.72
ΕΡΜΗΣ ΜΙΚΤΟ	11116922.38	792509.72	7.13
ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΤ/ΚΟ ΣΥΝ/ΚΟ ΜΙΚΤ. (ΕΣΩΤ.)	3126724.92	8628.24	0.28
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ ΜΙΚΤΟ	4997270.89	160449.26	3.21
INTERAMERICAN ΜΙΚΤ. ΑΠΟΔΟΣΗΣ (ΕΣΩΤ.)	15861955.69	101213.11	0.64
ΣΥΝΟΛΟ	69824037.52	3070635.42	4.40

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Α/Κ ΜΙΚΤΑ ΕΞΩΤ. ΣΤΗ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΜΙΚΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
ALICO EUROBANK ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΙΚΤΟ (ΕΞΩΤ.)	12113392.6	131716.75	1.09
ΣΥΝΟΛΟ	12113392.6	131716.75	1.09

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Α/Κ ΜΙΚΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΗ ΚΑΤΟΧΗ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΜΙΚΤΑ ΔΙΕΘΝΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
ΑΤΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΙΚΤΟ	4922473.14	319580.71	6.49
ΣΥΝΟΛΟ	4922473.14	319580.71	6.49

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Α/Κ ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ ΣΤΗ ΚΑΤΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΦ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ	ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ %
XIOS INVEST EURO INCOME FUND (EURO)	91564.47	13292	14.52
ΣΥΝΟΛΟ	91564.47	13292	14.51654774

Αποθεματικά Επικουρικών Ταμείων Συντάξεων, 1999
(σε δισ. δολάρια)

Χώρα	Αποθεματικά	% ΑΕΠ
Αυστρία	25.6	12.2
Βέλγιο	15.8	6.3
Δανία	42.6	24.5
Φιλανδία	12.9	10.0
Γαλλία	86.1	6.0
Γερμανία	338.1	16.0
Ελλάδα	5.3	4.3
Ιρλανδία	51.7	57.1
Ιταλία	27.9	2.4
Λουξεμβούργο	0.0	0.0
Ολλανδία	454.7	115.4
Πορτογαλία	13.1	11.8
Ισπανία	22.9	3.8
Σουηδία	129.0	54.0
Μ. Βρετανία	1.332.9	92.5
Σύνολο Ε.Ε.	2.559.2	30.1
Ελβετία	319.8	123.3
Η.Π.Α. (Έτος 2000)	7.773.0	78.0

Πηγή: European Federation for Retirement Provision (EFPR), 2000

Μέση Ετήσια Απόδοση Επενδύσεων Ταμείων Συντάξεων, 1984-1993

Χώρα	Μετοχές Εσωτερικού	Μετοχές Εξωτερικού	Ομόλογα Εσωτερικού	Ομόλογα Εξωτερικού	Μετρητά	Μέση Απόδοση	Πραγματική Απόδοση
Βέλγιο							
Μ.Α.	18.32	10.55	9.82	10.22	9.08	11.80	8.82
Τ.Α.	25.57	19.00	5.93	10.90	1.33	8.94	
Δανία							
Μ.Α.	6.71	11.17	9.75	10.84	10.37	9.99	6.33
Τ.Α.	31.11	18.89	8.71	10.66	0.91	9.39	
Γερμανία							
Μ.Α.	12.45	10.30	8.82	9.96	6.74	9.38	7.15
Τ.Α.	34.56	18.59	6.58	10.97	2.14	7.24	
Ιρλανδία							
Μ.Α.	18.23	14.81	11.14	14.50	10.68	14.04	10.25
Τ.Α.	30.56	22.16	8.92	15.80	1.83	13.65	
Ολλανδία							
Μ.Α.	14.08	10.23	9.83	9.93	7.19	9.53	7.65
Τ.Α.	22.40	18.80	7.40	11.08	1.72	7.16	
Ισπανία							
Μ.Α.	23.20	14.31	13.82	13.96	5.49	13.82	6.96
Τ.Α.	34.27	20.82	15.79	14.67	1.52	19.91	
Σουηδία							
Μ.Α.	15.48	15.84	13.86	15.48	12.06	14.45	8.07
Τ.Α.	29.13	18.26	9.21	12.33	1.62	8.54	
Ελβετία							
Μ.Α.	12.30	11.04	6.73	10.69	6.74	7.60	4.40
Τ.Α.	28.85	21.31	7.13	13.16	2.14	6.73	
1. Βρετανία							
Μ.Α.	18.79	15.17	13.06	14.81	11.38	15.48	10.23
Τ.Α.	13.44	21.20	6.03	14.89	2.67	11.37	
Ιαπωνία							
Μ.Α.	7.87	7.23	7.95	6.92	5.49	8.21	6.48
Τ.Α.	26.93	17.23	6.57	9.06	1.52	8.30	
Η.Π.Α.							
Μ.Α.	14.89	16.05	13.27	15.05	6.86	13.47	9.67
Τ.Α.	12.44	19.19	10.16	10.71	2.32	9.43	

Μ.Α.: Γεωμετρικός Μέσος Όρος των αποδόσεων
 Τ.Α. : Τυπική Απόκλιση των αποδόσεων

Πηγή: European Federation for Retirement Provision (EFPR), 1996

Κατανομή Επενδύσεων Επικουρικών Ταμείων Συντάξεων, 2000
(σε ποσοστά %)

Χώρα	Μετοχές Εσωτερικού	Μετοχές Εξωτερικού	Ομόλογα Εσωτερικού	Ομόλογα Εξωτερικού	Ακίνητα	Μετρητά
Δανία	16	13	58	2	9	2
Φιλανδία	15	4	57	9	7	8
Ιρλανδία	25	44	12	10	5	4
Ολλανδία	9	38	21	23	5	3
Νορβηγία	13	11	50	16	6	4
Σουηδία	22	15	44	10	8	1
Μ. Βρετανία	49	22	17	4	3	5
Η.Π.Α.	52	10	29	1	3	5
Ιαπωνία	38	19	31	8	1	3
Αυστραλία	42	16	19	3	3	5
Ελβετία	18	11	27	10	13	19

Πηγή: Pension Fund Indicators, 2001

Σχέση «Απόδοσης/Κινδύνου» στις Επενδύσεις Ταμείων Συντάξεων, 1984-1993

Χώρα	Μετοχές Εσωτερικού	Μετοχές Εξωτερικού	Ομόλογα Εσωτερικού	Ομόλογα Εξωτερικού	Μετρητά	Μέσος Όρος
Βέλγιο	0,72	0,56	1,66	0,94	6,83	1,32
Δανία	0,22	0,59	1,12	1,02	11,39	1,06
Γερμανία	0,36	0,55	1,34	0,91	3,15	1,30
Ιρλανδία	0,60	0,67	1,25	0,92	5,84	1,03
Ολλανδία	0,63	0,54	1,33	0,90	4,18	1,33
Ισπανία	0,68	0,69	0,88	0,95	3,61	0,69
Σουηδία	0,53	0,87	1,50	1,26	7,44	1,69
Ελβετία	0,43	0,52	0,94	0,81	3,15	1,13
Μ. Βρετανία	1,40	0,72	2,16	0,99	4,26	1,36
Ιαπωνία	0,29	0,42	1,21	0,76	3,61	0,99
Η.Π.Α.	1,20	0,84	1,31	1,41	2,96	1,43

Πηγή: European Federation for Retirement Provision (1996)

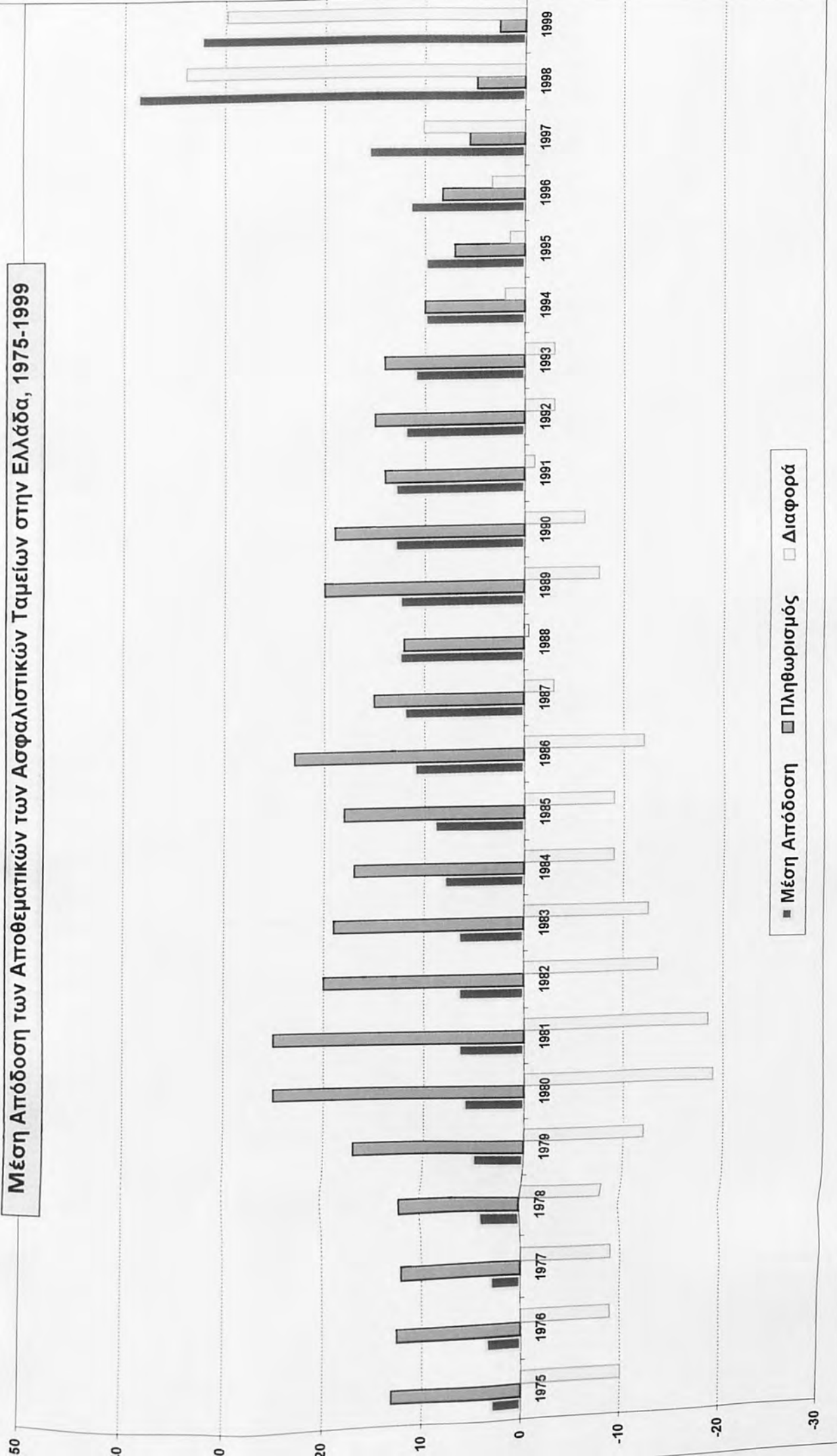
Κινητή Περιουσία Ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα 1975-1999

Έτος	Διαθέσιμα		Χρεόγραφα		Σύνολο	% του ΑΕΠ
	Δισ. Δρχ.	% του Συνόλου	Δισ. Δρχ.	% του Συνόλου		
1975	24,3	58,69	17,1	41,31	41,4	6,98
1976	30,8	67,54	14,8	32,46	45,6	6,26
1977	38,4	65,75	20,0	34,25	58,4	6,06
1978	45,6	66,96	22,5	33,04	68,1	5,86
1979	53,7	66,37	27,2	33,63	80,9	5,66
1980	62,4	66,31	31,7	33,69	94,1	5,50
1981	72,0	73,54	25,9	26,46	97,9	4,77
1982	86,7	76,18	27,1	23,82	113,8	4,42
1983	122,0	82,59	25,7	17,41	147,7	4,79
1984	132,7	84,57	24,2	15,43	156,9	4,35
1985	150,9	81,78	33,6	18,22	184,5	3,99
1986	145,5	68,4	67,2	31,6	212,7	3,86
1987	158,3	59,53	107,6	40,47	265,9	4,25
1988	140,5	42,86	187,3	57,14	327,8	3,57
1989	179,0	42,69	240,3	57,31	419,3	3,85
1990	239,5	39,17	371,9	60,83	611,4	4,65
1991	223,0	30,06	518,7	69,94	741,7	4,57
1992	256,6	27,6	673,1	72,4	929,7	4,97
1993	308,0	24,32	958,3	75,68	1.266,30	6,1
1994	391,6	23,43	1.279,5	76,57	1.671,10	6,00
1995	549,6	26,23	1.545,7	73,77	2.095,3	7,69
1996	602,3	23,8	1.928,0	76,2	2.530,3	8,45
1997	802,4	27,63	2.101,50	72,37	2.903,9	8,79
1998	950,2	29,17	2.307,20	70,83	3.257,4	9,07
1999	1.282,10	23,99	4.061,50	76,01	5.343,6	13,97

Πηγή: Κοινωνικοί Προϋπολογισμοί, 1976-2000

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Μέση Απόδοση των Αποθεματικών των Ασφαλιστικών Ταμείων στην Ελλάδα, 1975-1999

■ Μέση Απόδοση ■ Πληθωρισμός □ Διαφορά